

SPEKTRUM

Časopis zo života rímskokatolíckej farnosti Vítaz

ročník 24

December 2023

číslo 10

Ježiš - Boží dar

Ježiš - Boží dar

Vstupujeme do najkrajších sviatkov v roku. Advent je časom prípravy. Nielen preto, aby nám nič nechýbalo na stole a všetko bolo upratané. V tieto dni, zvlášť pri štedrovečernom stole, si viac spomíname na svojich zosnulých najbližších. Na Štedrý deň navštevujeme cintorín, čo je krásnym zvykom a prejavom lásky k dušiam. Je to pre nich krásny darček.

Boh rozmýšľal podobne. Ako dar pre mňa, pre každého z nás, pre celé ľudstvo, dáva ten najväčší dar - svojho vlastného Syna. „Veď Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby ne zahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život“ (Jn 3,16). Prichádza na svet ako malé dieťa, prijíma telo. A nie je to dar, ktorý zovšednie, ktorý stratí na hodnote, je to dar najcennejší, veď Krv jeho Syna zmení život celého ľudstva.

Viem, sme ešte len pred Vianocami, ale nedá sa nemyslieť ďalej. Tá veľká obeta svedčí o jeho veľkej láske. Sú to sviatky, ktoré rozochvievajú naše vnútro. Boh dal všetko, lebo je Láska, ináč konať nevie. Čo ja ponúknem Bohu?

Vyprosujem Vám požehnané a pokojné sviatky, plné radosti z Daru, ktorým je On sám.

d. o. Marek

OBSAH

Úvodník 2

KATECHÉZA

Homília Nepoškvrnené počatie 4

Homília na 2. adv. nedeľu rok B 6

Homília na 3. adv. nedeľu rok B 8

Homília na 4. adv. nedeľu rok B 10

Petržalka a Sv. Otec 11

ROZHOVOR

Kandidáti na stálego diakona 13

Novokňaz Šimon Škvarko 16

NÁZORY A SVEDECTVÁ

Adventná duch. obnova pre otcov 18

Šetný či lakomý 19

Márnosť a honba za vetrom 21

SPEKTRUM MLADÝCH

Ahoj, deti! 23

Máš problém? (119. časť) 24

Kecharitomene 25

Trampoty v manžel. (177. časť) 27

Stalo sa, stane sa 29

Prehľad bohoslužieb 30

SNÍMKY

Titulka: M. Magda

Vnútoraná predná: M. Magda

Vnútoraná zadná: M. Magda

Vonkajšia zadná: E. Jenča

SPEKTRUM**Vydáva:**Rímskokatolícky farský úrad
vo Vítaze pre vnútornú potrebu**Za vydanie zodpovedá:**

d. o. Marek Hnat so spoločenstvom redakcie

Jazyková úprava: Anna Blizmanová**Grafika:** Martin Magda sr.**Redakčný tím:** † d. o. Ján Biroš, Melánia
Tkáčová, Zuzana Forišová, Blažej Vaščák**Kontakty:** Tel.: 051/79 16 235e-mail: vítaz@rimkat.sk, spektrum@rimkat.skwww.farnostvítaz.sk

IBAN SK36 0900 0000 0050 3744 5647

Redakcia si vyhradzuje právo úpravy textov.

Betlehem; snímka: M. Magda

Posolstvo Panny Márie, Kráľovnej pokoja**25. novembra 2023****cez vizionárku Mariju Lunetti****„Drahé deti,**

**nech je tento čas pretkaný modlitbou
za pokoj a dobrými skutkami, aby
sa pocítila radosť z očakávania
Kráľa pokoja vo vašich srdciach,
rodinách a vo svete, ktorý nemá nádej.**

**Ďakujem vám, že ste prijali
moje pozvanie."**

KATECHÉZA

**Homília na Nepoškvrnené počatie P. M. , rok B
z prípravy kňaza + Jána Biroša**

Nepoškvrnené počatie Panny Márie

**Drahí bratia a sestry,
na prvý pohľad by sa mohlo zdať,
že tento radostný sviatok pôsobí v
kajúcom adventnom období rušivo.
Keď si však bližšie všimneme ob-
sah dnešného sviatku, uvidíme, že
je to práve naopak, do adventu sa
hodí veľmi dobre.**

V advente si totiž pripomíname tie dlhé tisícročia, ktoré uplynuli od vyhnaní prvých ľudí z raja až po Kristovo narodenie, cez celý tento čas ľudstvo ťažko nieslo následky hriechu, ktorí spáchali prví rodičia v raji. Túžobne čakali toho Vykupiteľa, ktorý mal podľa Božieho prisľúbenia zlomiť moc diabla, čiže pošliapať hlavu hada, ako to Boh povedal pri trestaní Adama a Evy. A tak priniesť znova požehnanie všetkým pokoleniam zeme, ako to sľúbil Abrahámovi. Inými slovami, pozornosť ľudí sa neustále obracala na dedičný hriech a možnosť oslobodenia sa od neho.

Nepoškvrnené počatie Panny Márie sa tiež týka dedičného hriechu a je to teda čosi výslovne adventné. Nie je to počatie z Ducha Svätého, ako to mnohí nesprávne chápajú, neznamená to, že Panna Mária sa stala matkou zázračne, bez straty panenskosti, netýka sa to počatia Pána Ježiša. Týka sa to jej vlastného počatia a znamená to, že keď ju jej matka svätá Anna počala, duša Panny Márie bola hneď od prvej chvíle jestvovania čistá od dedičného hriechu a bola v stave milosti. My ostatní ľudia máme od prvej chvíle dedičný hriech. Niekomu sa to môže zdať nespravodlivé: „Ved' ja nemôžem za to, že Adam a Eva spáchali hriech!

Ako môžem byť hriešny, keď zrehšili oni?“ Je pravda, že táto tajomná solidarita ľudského pokolenia je tajomstvom, čiže pravdou, ktorá presahuje náš rozum. Aspoň trochu to však môžeme pochopiť, keď si uvedomíme, že Boh mohol stvoriť človeka len v prirodzenom stave, bez určenia pre nadprirodzenú blaženosť, i tak by to bolo pre človeka veľkým šťastím. Keď teda ľudstvo stratilo Božiu milosť a bolo vytvorené z večného spasenia, to neznamená, že bez vykúpenia by boli všetci ľudia zatratení. Do večného zatratenia by sa boli dostali len tí, čo spáchali osobné hriechy. Za dedičný hriech by boli ostali len vylúčení zo spasenia.

Keďže Panna Mária nemala dedičný hriech, mohla byť oslobodená aj od jeho následkov. Ale my dobre vieme aj to, že v živote veľa trpela a aj zomrela, hoci jej telo nebolo podrobené rozkladu v zemi, ale Boh ju vzal s telom a s dušou do neba. Teda ako členka ľudského pokolenia nebola ani ona úplne oslobodená od všetkých následkov dedičného hriechu. Isté však je, že to množstvo milostí, ktorými bola preplnená u nej značne zmiernilo následky dedičného hriechu, a sú to: zatemnenie rozumu, zlé sklony a nezriadená žiadostivosť a napokon utrpenie a smrť.

Na Vianoce v roku 1908 sa svetom rozletela hrozná správa: Mesto Messina na Sicílii bolo úplne zničené. Strašným zemetrasením bolo zabitých a zranených 80 000 ľudí. Ešte aj po niekoľkých rokoch tu boli stopy tejto strašnej katastrofy. Nádherné bohaté obchodné mesto sa

stalo jedným ohromným zbúraniskom. A predsa, keď sa návštevník prechádzal pustatinou, prišiel na miesto, kde sa objavil zvláštny pohľad. Uprostred trosiek a zrúcanín sa na voľnom priestranstve do výšky vypínala neporušená socha Nepoškvrneného počatia Panny Márie. Okolo jej hlavy boli zemetrasením narušené hviezdy, nohy Kráľovnej nebies spočívali na mesiaci, vznešená Pani spínala ruky ako keby k modlitbe za tie desaťtisíce, ktoré ležia pochované pod jej nohami. Jediný človek ktorý katastrofu prežil, napísal na sochu slová: „Nech žije Mária!“ Táto socha nad troskami veľkomesta je obrazom pravdy viery, ktorú poznávame pri sviatku Nepoškvrnenej Panny. Všade dookola je všetko spustošené hriechom, ohromnému zbúranisku je podobný dnešný svet. Ale uprostred tejto pustatiny hriechu čnie jedna neporušená: Nepoškvrnené počatie Panny Márie.

Svätý Augustín vysvetľoval následky dedičného hriechu podľa podobnosti o milosrdnom Samaritánovi: ako človeka, čo zostupoval z Jeruzalema do Jericha, zbojníci ozbíjali a poranili, tak aj hriech okradol ľudstvo o nadprirodzené dary milosti a poranil jeho prirodzenosť spomenuťmi následkami.

Božský Spasiteľ, ako ten Samaritán, nám vrátil stratenú milosť a pomáha nám liečiť rany. Prosme preto slovami modlitby po prijímaní z dnešnej svätej omše: Bože, nech tvoje dary zahoja v nás rany tej viny, od ktorej si Nepoškvrnenú tak mimoriadne zachránil. Amen.

Betlehem, miesto narodenia Pána Ježiša; snímka: M. Magda

KATECHÉZA

Homília na 2. adventnú nedeľu, rok B
z prípravy kňaza + Jána Biroša

„Príde Kristus, Spasiteľ náš“

Drahí bratia a sestry, svätá Cirkev nás neprestáva vyzývať, aby sme sa pripravovali na Pánov príchod. „Hľa, Pán príde spasiť národy“ - upozorňuje nás slovami proroka Izaiáša vo vstupnej antifóne k dnešnej svätej omši. V kolekte zasa hovoríme: „Všemohúci a milosrdný Bože, ponáhlame sa v ústrety Tvojmu Synovi...!“ V antifóne na prijímanie spievame slovami proroka Barucha: „Vstaň, Jeruzale, postav sa na výšiny a vid' radosť, ktorá ti príde od tvojho Boha!“ „Príde Kristus, Spasiteľ náš“, ozýva sa v našich adventných piesňach. U nás ide prirodzene o takzvaný druhý a tretí Pánov príchod. Naň sa vzťahuje aj dnešné čítanie, v ktorom svätý Peter hovorí, že deň Pánov príde ako zlodej.

Naša príprava však môže byť podobná tej príprave, ktorú hlásal svätý Ján Krstiteľ pred prvým Pánovým príchodom. A preto nám Cirkev dáva čítať evanjelium o sv. Jánovi Krstiteľovi, ktorý je akoby ústrednou postavou adventu. Všimnime si trochu bližšie jeho účinkovanie, aby sme aj my mohli nasledovať jeho výzvy a vedeli pripraviť ces-

tu Pánovi.

Svätý Ján bol predovšetkým veľmi prísny voči sebe samému, ale od iných podobnú prísnosť v sebau-miernení nepožadoval. Dlho žil v samote na púšti, nosil drsné rúcho z ťavej srsti, opásané koženým remeňom, nikdy sa poriadne nenajedol, lebo sa živil len tým, čo našiel na pustinách, nejaké stepné rastliny a ich koreňky, kobyľky a niekedy sa mu podarilo nájsť aj trochu medu divých včiel. Jeho postava bola zaiste vychudnutá od toho dlhého pôstu, jeho tvár bola ošľahaná slnkom, vetrom a dažďom, žiarili však z nej prenikavé oči.

Keď dostal vnuknutie od Boha, že nastal jeho čas, prišiel medzi ľudí k rieke Jordán, kde sa ich vždy dosť zhromaždilo pri brodoch a napájadlách. Každý, kto ho uvidel, musel pocítiť veľký obdiv a silnú príťažlivosť k tomuto zvláštnemu človeku. A čo ešte len potom, keď začal rozprávať. „Pripravte cestu Pánovi!“ - to bola téma jeho kázní. Mesiáš, ktorého Boh prisľúbil a o ktorom proroci prorokovali, ktorého otcovia tak dlho a túžobne očakávali, už skoro príde, už je na ceste. Aká to bola radosť počúvať tieto slová. Aké šťastie, že sa toho dožili. Nedbali by a počúvali ho neustále. A niektorí od neho skutočne ani neodchádzali, ostávali pri ňom po celé dni a stali sa jeho učeníkmi. Chýr o ňom sa rozniesol po celej krajine, nado všetko v južnej časti, v Judsku a v okolí Jeruzalema.

Ale dostal sa aj do Galileje, lebo prví učeníci, ktorí neskôr prešli od sv. Jána k Pánovi Ježišovi, Ondrej a Ján, boli Galilejčania. Odvšadiaľ sa k Jordánu hrnuli celé zástupy, aby ho mohli vidieť a počuť. A keďže ich vyzýval, aby sa pripravili na privítanie prichádzajúceho Vykupiteľa polepšením svojho života, mnohí z nich na znak ľútosti nad svojimi hriechmi dali sa mu oblieť vodou v Jordáne, čiže sa mu dali pokrstiť na znak pokánia.

Nepožadoval od nich také umŕtvenie, aké sám konal. Najviac, čo odporúčal, boli skutky lásky k blížnemu: „Kto má dva obleky, nech dá tomu, kto nemá. A kto má potraviny, nech urobí podobne!“ Nežiadal sa teda zrieknuť všetkého, ale kázal pomáhať núdznym len z nadbytku. Prišli k nemu aj mýtnici, považovaní za úžerníkov a hriešnikov a so strachom sa pýtali: „Čo máme robiť?“ Mysleli by sme si, že im povie: Musíte zanechať svoje hriešne zamestnanie! Vôbec nie! Povedal im len: „Nevyberajte viac, ako je taxa!“ Prišli dokonca aj vojaci. Ani oni nemuseli zanechať svoje vojenské remeslo. „Nerobte nikomu násilie, nevydieľajte zlomyseľne, ale uspokojte sa so svojím žoldom!“ Aké veľké porozumenie mal svätý Ján voči iným ľuďom! Človek môže byť nábožný a statočný v každom stave a v každom povolaní.

Iba voči farizejom mal aj tento uznanlivý svätý Ján ostré slo-

Narodenému Ježiškovi

*Mrazivá tmavá
decembrová noc,
určite vieme, akú má moc.*

*Na oblohe
jasná hviezda svieti,
nájdite ju, prosím, deti.
Tá hviezda nám smer udáva,
je to pre nás dobrá správa.*

*Narodilo sa nám
malé nemluvniatko,
je pri ňom mamka, tatko.
Vôl, osol dýchajú,
krehké telo zohrievajú.*

*Vítame Ťa Božie dieťa,
Ty najkrajšie naše kvieťa.
Veľkú radosť z Teba máme,
pri jasličkách pokľakáme.*

*Prežime v radosť
ten vianočný čas,
nech je láska
v každom z nás.*

*Búvaj dieťa krásne,
uložené v jasle,
z celého hrdla Ti spievame
a narodenému Ježiškovi
sa klaniame.*

Marta Pacovská, Široké

vá odsúdenia: „Vretničie plemeno...! Sekera je už priložená na korene stromov. Každý strom, ktorý nerodí dobré ovocie, vytne sa a hodí sa do ohňa.“ Preto bol voči ním taký prísny, lebo oni to s obrátením nemysleli úprimne a považovali svoj pôvod od Abraháma za dostatočnú záruku spásy. Sám Pán Ježiš neskôr povie, že bol viac než len prorokom. Svätý Ján Krstiteľ bol veľkým Božím poslom.

Drahí dratia a sestry, predstavme si v duchu, že sme tam na brehoch Jordána, medzi tým zástupom, čo sa tlačí okolo Jána Krstiteľa, aby zachytil jeho slová. Aj my potrebujeme vykúpenie, oslobodenie od hriechov, Božiu pomoc. Vykupiteľ je aj k nám blízko, pripravme mu cestu!

Ochotne prijmime výzvu sv. Jána a prinášajme ovocie pravého pokánia! Dajme sa strhnúť príkladom tých mnohých, čo vstupujú do vody Jordána, ale vyznávať svoje hriechy môžeme vždy znova a znova pri svätej spovedi.

Hlavná vec je polepšenie života, to je ovocie pravého pokánia, o ktorom hovoril sv. Ján Krstiteľ. Na druhý príchod Pána k súdu sa pripravíme tým, že prijmem Krista najprv v posväcujúcej milosti. To však predpokladá odstránenie zo svojho srdca nános hriechov a vrátiť sa z krivých ciest vlastnej svojvôle na priamu cestu Božích prikázaní. Keď budeme takto pripravovať cestu Pánovi, bude jeho tajomný príchod do našej duše tým požehnanejší a radostnejší a nebudeme sa musieť báť ani jeho druhého príchodu, keď nás príde súdiť na konci sveta. Pane Ježišu, daj nám poznať, v čom sme sa od tvojej cesty odchýlili. Amen.

KATECHÉZA

Homília na 3. adventnú nedeľu, rok B
z prípravy kňaza + Jána Biroša

„Ustavične sa radujte!“

Adventná radosť prýšťa zo spomienky na príchod Krista medzi nás pred dvetisíc rokmi a z očakávania, že príde opäť k nám, keď sa zastavia hodiny dejín nášho času. Ale nadarmo by sa bol Kristus narodil, keby sa nenarodil dnes v nás. Ponúknime mu teraz ako jasle svoje očistené srdce, aby v nás mohol opakovať zázrak svojho tajomného zrodenia v milosti posväcujúcej.

Drahí bratia a sestry, milé deti, „Ustavične sa radujte!“, volá hlavná myšlienka tejto tretej nedele adventnej. Ale z čoho? „Mamička, bol som vyvolaný, i z náboženstva som dostal jedničku!“ „Pani učiteľka ma pochválila. Môj výkres pôjde na výstavu!“ Dobrý žiak sa zo všetkého raduje. Raduje sa z vlastnej zbierky známok, zo zbierky motýľov a chrobákov. Je nemierny rád, že má malého bračeka alebo sestričku. A že si zarobil pár korún, za ktoré kúpi mamičke darček. Pozerá sa na svoj záznam dobrých skutkov v advente a raduje sa, ako mu ich pribúda. Keď už bude dobrý žiak spievať pri stromčeku i v kostole pieseň: „Narodil sa Kristus Pán, veselme sa“, jeho radosť bude vystupovať naozaj z hĺbín jeho srdca. Iný žiak sa radoval z toho, že šikovne podložil spolužiakovi nohu a ten si rozbil hlavu. Že rozbil okno a utiekol, keď bol v škole. Že sa mu podarilo oklamať a podvieť učiteľa. Že utiekol z domu a má dom útulný, pekný!!! A z čoho máš radosť ty? Povedz mi, čo ta teší a ja ti poviem, aký si. Dôležité je, aby si to vedel povedať pravdivo sám sebe do očí! Aby si sa, môj milý mladý priateľu, brat a sestra, dobre a správne radoval, pýtaj sa: Pane Ježišu, páči sa ti to, čo chcem práve teraz urobiť? Alebo čo som teraz urobil? Ty si to, Pane Ježišu, tiež tak robil tu

na zemi?

Drahí bratia a sestry, slová, ktoré povedal sv. Ján Krstiteľ farizejom, platia i pre mnohých dnešných kresťanov: „Medzi vami stojí ten, ktorého vy nepoznáte!“ Ježiš, meno, ktoré ste tak často počuli vysloviť bezdôvodne v televíznom seriáli „Taká normálna rodinka“ a taktiež snád to počúvame častejšie vo vlaku, na ulici, v krčme ako v kostole, toto slovo Ježiš sa stalo pre mnohých tzv. kresťanov prázdnyim pojmom. Kto je Ježiš Kristus? Z evanjelia sa dozvedáme, že nebol pochopený súčasníkmi, dejiny nás učia, že bol málo chápaný našimi predkami a súčasný život nám ukazuje, že Krista nechápe ani dnešok. Spoluobčania nazaretskí nemohli pripustiť, aby Ježiš, syn tesára Jozefa a jeho manželky Márie, bol niečo viac ako ich synovia (Lk 4,28). Apoštolov zvera posvätná hrôza, keď vidia jeho zázraky - utíšenie búrky na mori: „Kto to asi je, že ho vietor i more poslúchajú?“ (Mt 8,27), šepkajú si ustrašení apoštoli. Po zázračnom rybolove padá apoštol Peter k jeho nohám a volá: „Pane, odíď odo mňa, lebo som človek hriešny“ (Lk 5,8).

Farizeji sa pohoršujú nad jeho chovaním a nedodržiavaním náboženských predpisov: „My, farizeji, sa postíme, prečo sa tvoji učeníci nepostia?“ (Mt 9,14) „Prišiel Syn

človeka, je a pije a farizeji hovoria: To je žráč a pijan, priateľ hriešnikov a colníkov“ (Mt 11,19). Jednoduchý ľud Ježiša miluje, ale ho nechápe. Dokonca si ho pletie s Jánom Krstiteľom, starozákonnými prorokmi, lebo Ho považujú za nového proroka. Ani neskoršie veky nepochopili Krista. Nespočetný zástup mučeníkov dal Kristovi to najcennejšie, čo človek má – život. Nespočetný zástup ako sv. František Assiský, sv. Klára, sv. Alojz dokázali opustiť všetko a nasledovať Krista, ale v mene Ježiš Krista sa ľudia dokázali i zabíjať, viesť vojny a podmaňovať si národy. Ako sa máme pozeráť na Krista my? Iste nikto z nás nepochybuje, že Ježiš je Syn Boží, ale slabšie je to s chápaním, že Ježiš je súčasne i pravý človek! Medzi mnohými bludmi, ktoré sa behom stáročí vyskytli, bol i ten, že niektorí sa domnievali, že Ježiš – Boh vzal na seba podobu ľudskú asi ako nejakú masku, aby sa jednoducho stal viditeľným. Pokiaľ by snád niekto z vás tak zmýšľal, tak sa veľmi mylí. Ježiš je nielen Syn Boží, ale kladem na to dôraz, je taktiež pravý človek, ktorý sa stal podľa sv. Pavla nám vo všetkom podobný, okrem hriechu. Preto Ježiš trpel hlad a smäd, cítil bolesť a zármutok (plakal nad hrobom Lazára), cítil strach a opustenosť (v Getsemanskej záhrade), dokázal sa ra-

dovať (svadba v Káne). Svojím učeníkom vzbudzoval úžas, lebo učil ako moc majúci, svojím chovaním vzbudzoval pohoršenie u farizejov. S láskou sa obracia predovšetkým na trpiacich, rád prebýva medzi tými, ktorých sporiadaná vtedajšia náboženská spoločnosť „vyobcovala“ zo svojho stredu, lebo „nie zdraví potrebujú lekára, ale chorí“. Nerobí tak z nejakej výstrednosti, ale chce svojím príkladom ukázať, že je treba milovať a nie súdiť, pomáhať a nie zatracovať.

„Medzi vami je ten, ktorého vy nepoznáte“ – Ježiš, dokonalý človek, ktorý nenávidí pokrytectvo, delenie ľudí na dobrých a zlých, ktorý sa nedrží otrocky litery zákona, ale vidí všade najprv človeka. Preto uzdravuje v sobotu, dovoľuje apoštolom mrviť v sobotný deň klasy, aby utíšili svoj hlad, čo bolo zakázané! Nehanbí sa rozprávať pri studni s hriešnou Samaritánkou, nebojí sa povolať za apoštola hriešneho colníka Matúša. Neváha vstúpiť do domov colníkov a stolovať so spoločnosťou, ktorú tzv. dobrí Izraeliti dávno zatratili do horúceho pekla.

Hľa, takýto je Ježiš, pravý Boh a pravý človek! Pri prvých dvoch nedeliach sme počuli výzvu k bedlivosti a pokániu. Áno, musíme bedliť, lebo stretnutie s Pánom Ježišom sa blíži. Musíme robiť pokánie, lebo sme ľudia hriešni. Bedliť a robiť pokánie znamená inými slovami: máme sa zdokonaľovať! Kto bude naším vzorom? Sám Ježiš Kristus, ktorý sa nám stal vo všetkom podobný okrem hriechu. Preto v adventnej dobe rozjímame o Spasiteľovi, dokonalom človekovi, ktorý nám ukázal rýdze ľudstvo – človečenstvo: miloval, pomáhal, odpúšťal, nesúdil, ale snažil sa pozdvihnúť nemocného, slabého a, zvlášť, hriešneho. Konajme taktiež aj my podľa jeho vzoru v duchu lásky. A čím viac budeme mať v srdci lásky k Bohu a lásky k blížnemu, tým viac sa priblížime k ideálu Boha a človeka, Ježiša Krista, na ktorého príchod čakáme. Amen.

Betlehem, Poľe pastierov; snímka: M. Magda

KATECHÉZA

Homília na 4. adventnú nedeľu, rok B
z prípravy kňaza + Jána Biroša

„Nám, nám narodil sa...“

Drahí bratia a sestry, milé deti, tohtoročný advent sa už naplnil. Naposledy spievame: „Príde Kristus, Spasiteľ náš.“ Doma je už upratané a všetko prichystané. Mnohí sa však ešte aj dnes budú zhaŕňať po prekvapujúcich dobrotách až do večera a večer budú zlí, že načo sú také sviatky.

Raz sa naplnil advent, to sladké očakávanie aj Panne Márii. Bola stratená, schovaná v tomto zhone okolo sčítania ľudu. Nestratila však svoj pokoj a radosť z toho, že príchod Pána sa priblížil.

Náš advent pripomínal čakanie starozákonnej Cirkvi na príchod sľúbeného Vykupiteľa. Ten advent vyvrcholil Narodením Pána. Keď však teraz skončí náš advent, neznamená to, že je s ním už koniec. Aj on má vyvrcholiť ozajstným Narodením Pána. Už večer spievame: „Nám, nám narodil sa...“ V koľkých ľuďoch sa však naozaj znova narodí? Apoštol Pavol Bohu poďakoval, že sa dal poznať všetkým pohanom. Všetci ho teda môžu poznať. Ak by si ho nepoznal a neprijal ani ty, povedz mi, či a by to bola vina? Budeš mať dnes radosť z Narodenia Pána? A ak nie? Načo bol ten advent a načo sú vlastne Vianoce?

S bezdetnou vydatou ženou môžeme mať súcit, ale nikdy sa nad ňou nebudeme predsa pohoršovať. U Izraelitov, u Židov bola však neplodnosť považovaná za Boží trest, dokonca za prekliatie, preto boli neplodné ženy veľmi nešťastné. Napríklad Sára, Abraháмова manželka; Anna, Samuelova matka; svätá

Alžbeta, matka sv. Jána Krstiteľa...

Každá izraelská žena túžila po deťoch, zvlášť po synoch, lebo teoreticky mohol byť každý syn tým prisľúbeným Mesiášom. Preto nás musí udivovať postoj mladej nazaretskej devy Márie. Nemala síce nič proti manželstvu, ktoré bolo v danej dobe sociálnym zabezpečením dievčata, ale netúžila po deťoch. Naopak, chcela Bohu slúžiť svojim panenstvom aj keď sa domnelou neplodnosťou vystavovala na posmech a pohŕdanie blížnych.

Aké bolo vtedy jej prekvapenie, keď jej anjel oznamuje, že práve ona je Bohom vyvolená, aby sa stala matkou prisľúbeného Vykupiteľa. Anjel jej vysvetľuje, ako sa to stane, že je to Božia vôľa a v tej chvíli má Mária iba jednu odpoveď: „Hľa služobnica Pána, nech sa mi stane podľa Tvojho slova.“ Je to odpoveď plná pokory, poslušnosti, ale predovšetkým viery.

Čo to znamená viera? Sledujme neskoršie konanie farizejov. Pozorne počúvajú učenie, pozorujú zázraky a život Ježiša Krista. Uverili? Naopak. Nenávidia Ježiša a za svoj najväčší triumf považujú Veľký piatok. Boli farizeji ateisti? Nie, hlboko verili, lenže ich viere chýbala pokora. Namiesto Bohu slúžili svojmu národu, namiesto Božej slávy hľadali slávu vyvoleného národa, namiesto večných cieľov postavili pozemské zábery a k dosiahnutiu toho všetkého chceli, aby im Boh slúžil, namiesto toho, aby oni slúžili Bohu.

Poučný je aj príbeh apoštolov: stále čakajú, aké z toho budú mať výhody, že sú Ježišovými apoštolmi. Stále

čakajú, kedy Majster konečne vyhlási svoje kráľovstvo na Zemi. Podozriavavo sledujú konanie jeden druhého, aby mu nepodsadol ministerské kreslo, celkom otvorene sa ústami sv. Petra pýtajú: „My sme všetko opustili a šli sme za Tebou, čo za to dostaneme?“ A bude potrebná ešte dlhá doba a najmä oheň Ducha Svätého, aby to pochopili.

Mária sa nepýta, kde sa jej syn narodí, kde a ako bude bývať, nemá žiadne otázky a priania, len to jednoduché: Som Božia služobníčka a chcem plniť Božiu vôľu. Celým svojím životom to neskôr dokáže: v Betleheme, v Egypte, v Nazarete, aj pod krížom na Golgote.

Minulú nedeľu nám sv. Ján Krstiteľ povedal: „Medzi nami stojí ten, ktorého vy nepoznáte.“ Niekedy ho nepoznáme preto, že Ho poznať nechceme. Oslnení pýchou nad svojím životom a súčasnou technikou považujú mnohí vieru za prežitok. Niektorí by si chceli podľa vzoru farizejov urobiť náboženstvo nástrojom moci. Hitler dal raziť na vojenskú opasku, na pracky, heslo „Gott uns mit!“ - „Boh s nami!“ Len s nimi?

Áno, my sme ochotní veriť, pokiaľ nebudeme musieť robiť, čo je nám nepríjemné. Posledný deň tohtoročného adventu sa zamyslime nad svojou vierou. Bez pokornej viery nebudeme prežívať úžasné tajomstvo dnešnej noci a bez pochopenia tajomstva Vtelenia nepochopíme nič. Prosme Božiu Matku, vzor pokornej a poslušnej viery, aby aj nám vyprosila takú vieru, ktorá jediná nás môže priviesť k Bohu a tým aj k spáse. Amen.

Návšteva pápeža prilákala do Petržalky pred rokmi davy

Mailom nás oslovila Martina Štefániková, redaktorka časopisu Naša Petržalka, aby sme Víťazancom pripomenuli nášho rodáka Františka Kollára, ktorý sa "veľmi silno" podieľal na príprave príchodu Sv. Otca, v blahej pamäti sv. Jána Pavla II., na Slovensko. Poslala mi rozhovor, ktorý urobila spomenutá redaktorka, ponúkame Vám ho v plnom znení.

**Oblúbený pontifik prišiel práve sem aj vďaka Petržalčano-
vi Františkovi Kollárovi. Štrnásteho septembra 2003 o
desiatej hodine doobeda bola
rozľahlá petržalská lúka pri
Chorvátskom ramene - dnes
už je námestím, ktoré ne-
sie meno pápeža Jána Pavla
II. - zaplnená do posledného
miestečka.**

Oficiálne odhady hovorili až o 250-tisícovom dave. Veriaci, ale aj ateisti chceli na vlastné oči vidieť oblúbeného pontifika pri jeho tretej návšteve Slovenska – do Petržalky pricestovali zo všetkých kútov Slovenska, aj zo zahraničia. Obyvatelia, ktorí bývali v blízkosti lúky, si vychutnávali dianie z okien a lodží panelákov, zatiaľ čo na strechách bytoviek na bezpečný priebeh výnimočnej akcie dozerali ostreľovači pripravení zasiahnuť, ak by to bolo nevyhnutné.

Petržalčan František Kollár sa na návštevu nepozeral ani z okna, ani z davu. Vďaka višačke V. I. P. sa pohyboval v zákulisí, v tesnej blízkosti pápeža. Napokon, aj vďaka nemu sa pred dvadsiatimi rokmi davy fanúšikov Jána Pavla II. netlačili na Námestí SNP v Starom Meste, ale prišli do Petržalky.

Zomknuté sídlisko

„Na jar 2003, po veľkonočnej omši v Trnave, si ma zavolať otec arcibiskup Sokol a hovo-

snímka: Ivana Vrabľová/Naša Petržalka

rí: „Budeme mať veľkú návštevu.“ „Snáď príde Svätý Otec?“, pýtam sa. A on: „Áno, len nevieme, kam ho dáme, pravdepodobne to bude na Námestí SNP.“ Ohradil som sa: „Prečo na námestí, veď tam sa zmesť málo ľudí, dajte nám ho do

Petržalky. Zvládneme to!“, spomína čerstvý sedemdesiatnik Kollár na okamih, ktorý mu prevrátil život hore nohami. V tom čase dozeral na výstavbu Kostola sv. Rodiny, ktorý vyrastal práve na „pláci“, kde sa mala uskutočniť asi najvýznamnej-

šia návšteva v dejinách Petržalky.

Pripomeňme, že základný kameň kostola, ktorý Ján Pavol II. posvätil v júli 1995 v Šaštíne, položili takmer na deň presne o šesť rokov – v júli 2001. Dokončenie stavby podľa návrhu architekta Ivana Koleniča návšteva pápeža urýchlila. „Keď v máji 2003 prišiel pápežov pobočník na obhliadku terénu a zbadal rozostavaný kostol, nebol spokojný. Arcibiskup Sokol teda navrhol, že sa nedokončená stavba zakryje vojenskými plachtami a bude. S tým som nemohol súhlasiť, veď pre Petržalku by to bola obrovská hanba. "Dokončíme to!", povedal som im rázne a ešte intenzívnejšie som sa pustil do práce,“ hovorí Kollár. V praxi to znamenalo, že v zamestnaní si vzal polročné voľno a manželka s vtedy päťročnou dcérkou ho takmer nevideli. „Robilo sa tvrdo, domov som sa chodil len umyť a prezliecť,“ vraví Kollár a pridáva úprimnú poklonu. „Manželke Eve som veľmi vďačný. Možno iné ženy by frľali: máš doma toľko roboty a malú dcéru. Ona nie, hoci bola na všetko sama.“

Aj po rokoch stále cíti vďačnosť i k Petržalčanom. „Tak sme sa „scukli“, bol to úžasný zážitok! Cez víkendy mi došlo na stavbu aj stopäťdesiat ľudí. Obyvatelia, Petržalčania, čo bývali blízko kostola. Muži pomáhali na stavbe, ženy zabezpečovali občerstvenie – rožky, pomazánky,...“, opisuje Kollár.

Kostol, socha, kríž

Dnes už vieme, že večer pred návštevou pápeža – ktorý v Petržalke okrem slúženia omše blahořečil biskupa Vasiľa Hopka a rádovú sestru Zdenku Schelingovú – bol kostol dostavaný. Teda aspoň „zvonka“, interiér sa dokončoval ešte čosi vyše roka, vysvätili ho 2. júla 2005. Zaujímavosťou je, že exkluzívna mramorová dlažba sa doň dostala náhodou (alebo šťastným riadením osudu?).

Pôvodne mala byť totiž uložená v Dóme sv. Martina, no pamiatkari rozhodli inak. Dodajme, že v roku 2006 pribudla na námestí socha Jána Pavla II. od sochára Jána Gazdika. Na chodníku ku kostolu, na mieste, kde stála tribúna, zas pontifika a jeho pobyt v Petržalke pripomína drevený kríž. Kollár, ktorý ako prvý o návšteve pápeža informoval médiá, dozeral aj na jej prípravu v Petržalke. Spomína, ako museli veľa vecí prerábať, aby boli v súlade s cirkevnými pravidlami: „V predvečer návštevy som už všetkých poslal domov, aby si oddýchlí. Strašne vtedy lialo a s Pierom Marinim, pápežovým pobočníkom, sme robili poslednú kontrolu priestorov a pódia. Obrátil sa na mňa a vraví: „Toto schodisko musíte prerobiť, lebo ľudia, ktorí prinesú pápežovi obetné dary, sa mu v jednej chvíli ocitnú otočení, ehm, zadkom!“ „Priznám sa, že to bola jediná vec, ktorú som tvrdo odmietol. Nemali sme už ľudí, čas a ešte aj to počasie!“ hovorí Kollár s dôvetkom, že nakoniec aj tento problém vyriešili k spokojnosti všetkých. Prezident v paneláku

Návšteva Jána Pavla II. v Petržalke bola veľkým úspechom. Pre Slovensko a, samozrejme, aj pre Františka Kollára. Získal viacero ocenení – od prezidenta dostal striebornú plaketu, od pápeža zlatú a striebornú plaketu. Najväčšou odmenou mu však bolo – ako od malička silno veriacemu – nielen doslova blízke stretnutie s pápežom, ale o čosi neskôr aj návšteva prezidenta Rudolfa Schustera priamo v jeho panelákovom byte. „Do Petržalky prišiel v rámci pracovného výjazdu. Ochrankári preslídili celý dom, vrátane výťahu, keďže byvame na štvrtom poschodí. Viete si predstaviť, keby sa tam niekde zasekol? Informovali sa aj u susedov, či sme poriadna rodina, či sa nehádame, nebijeme,“ spomína. Pre Schustera pripravil Kollár program a bošácku slivovicu z fľaše zapečatenej ochrankármi. Pôvodne som mu chcel ponúknuť sekt, ale to mi zrušili. Vraj, veď viete, že on má rád drienkovicu!“

Splnený sen

Pred vyše desiatimi rokmi sa návšteva Jána Pavla II. v Petržalke stala jednou z nehmotných pamätihodností Bratislavy. V zozname Mestského úradu ochrany pamiatok je zaradená pod evidenčným číslom PET – 2 – 15.

František Kollár je dnes už na dôchodku, ale čínorodý senior sa odpočívať nechystá. Len nedávno sa stal platným členom tímu „petržalských makačov“ a s malým traktorom sa bude starať o to, aby mala petržalská zeleň vždy dostatok vlahy. „Splnil sa mi ďalší detský sen,“ uzatvára so smiechom.

Martina Štefániková

Rozhovor

Kandidáti na stáleho diakona Košickej arcidiecézy sa zišli vo farnosti Vítaz

V sobotu 25. novembra 2023 sa zišli vo farnosti Vítaz šiesti kandidáti na stáleho diakona košickej arcidiecézy, aby sa formovali vo svojom duchovnom vzdelávaní sa k prijatiu prvého stupňa sviatostného kňazstva. Sprevádzali ich Jozef Kohut, poverený formáciou kandidátov a prednášajúci Juraj Jurica, vyučujúci kanonické a civilné právo na Teologickej fakulte KU, sudca Metropolitného tribunálu a člen presbyterskej rady Košickej arcidiecézy.

Čo je to stály diakonát? Odpovedal nám Juraj Jurica.

V našej Košickej arcidiecéze začal program prípravy trvalých diakonov. Je to inštitút v Cirkvi, ktorý je bežne používaný v mnohých krajinách najmä západnej Európy a v USA. Je to možnosť pre mužov, aj ženatých mužov, prijať prvý stupeň sviatostného kňazstva – diakonát s tým, že môžu vysluhovať sviatosti a vykonávať službu, ktorá je vlastná akémukolvek diakonovi, t. z. môžu kázať Božie slovo, katechizovať, krstiť, asistovať pri sobášoch, pochovávať. Sú to vysvä-

Kandidáti na stáleho diakona Košickej arcidiecézy sa zišli vo farnosti Vítaz

snímka: M. Magda

tení Boží služobníci, ktorí dostávajú osobitný mandát, aby vypomáhali vo farnosti, buď vo farnosti ich pôvodu alebo vo farnosti, kam ich pošle náš arcibiskup Bernard Bober. Vzhľadom na to, že sa jedná väčšinou o ženatých mužov s rodinami, formačný program sa vykonáva väčšinou v soboty. Aj dnes, v poslednú novembrovú sobotu tohto roka, sme prišli tu do farnosti Vítaz, odkiaľ pochádza Erik Kostelník, jeden z kandidátov na stály diakonát.

Chceme zladit' jednak formáciu intelektuálnu, ale aj tú ľudskú, bratskú, lebo to *communio sacerdotalis*, v ich prípade duchovné spojenie cez diakonské sviatenie, je to, čo sa majú, podľa môjho úsudku, v prvom rade naučiť: že sú bratia, že majú spolupracovať, v súčasnom jazyku by to niekto označil ako *teambuilding*.

Ráno sme slúžili sv. omšu za nich a za ich rodiny so spomienkou na sv. Katarínu, ale aj so spomienkou na Pannu Máriu. Snažili sme sa povzbudiť miestnych veriacich, ale rovnako aj my sme boli povzbudení ich prítomnosťou, ich vierou. Program pokračoval prednáškou, ktorá bola z teológie ohlasovania. Ohlasovanie evanjelia je misia diakonov, priamo charizma, pokojne môžeme povedať nadprirodzený dar, ktorý dostanú z rúk Božej milosti – hlásať, ohlasovať evanjelium. Kristus neprišiel pred dvetisíc rokmi spasit' iba svojich súčasníkov, ale táto Jeho túžba je prítomná v každej generácii.

Téma, ktorú sme rozoberali a kvôli ktorej sme sa v rámci intelektuálnej a duchovnej formácie zišli, je spôsob kázania. Je to teológia ohlasovania, ako robiť na jednej strane exegézu zo Svätého písma, *lectio divina*, rozjímať, ale v plnom vedomí, že „z plnosti srdca hovoria moje ústa“ – to, čo hovorím, musím v prvom rade prežiť, pretože kresťanstvo

nie je nejaká náuka, ale je to príbeh, ktorý máme prežiť s Bohom.

Aj s duchovným otcom Jozefom Kohutom sme sa stretli pri príležitosti prípravy kandidátov na trvalý diakonát.

Môžeme nazvať toto stretnutie duchovným cvičením?

Samotná príprava alebo formácia na trvalý diakonát má svoj príbeh, ktorý určuje Cirkev. Podľa cirkevných dokumentov by mala trvať štyri roky. V našej diecéze je tento rok tretím rokom formácie, máme za sebou dva úplné roky. Stretávame sa raz v mesiaci. Je to pravidelné stretnutie, kde prichádzajú lektori, pozývame si hostí k témam, ktoré potrebujeme prebrať. Má to v sebe duchovný rozmer, lebo vždy je svätá omša, dnes to bolo ráno vo vašom krásnom kostole, potom máme prednášku. Dnes je hosťom duchovný otec Juraj Jurica, ktorý bude hovoriť o teológii ohlasovania. Potom sa porozprávame, zdieľame sa, kto má niečo nové, to je rozmer budovania spoločenstva.

Potešili ste sa, keď vás poverili úlohou prípravy kandidátov na trvalý diakonát?

Je to v prvom rade zodpovednosť. Formácia je biblická, lebo som pôsobil deväť rokov ako prefekt v kňazskom seminári pri bohoslovcoch, budúcich kňazoch. Toto je podobné, rozdiel je v tom, že sú to muži, ktorí majú svoje zamestnanie, svoje rodiny, manželky, deti. Sú to overení muži, ako sa v latinčine hovorí vir probatus. Ich život je už niekde inde ako život tých, ktorí sú v základnej formácii ku kňazstvu, čosi v živote už prežili.

Máte tu šesť kandidátov. Hovorím, že máte dvanásť, lebo tú formáciu treba preniesť aj do rodiny, na manželky.

snímka: M. Magda

Veľmi dobrý postreh. Jeden kandidát je z Rožňavskej diecézy, poprosil nás pán biskup Stolárik, aby sa mohol pripravovať u nás, aj u nich uvažujú o samostatnej príprave. Cirkevné dokumenty majú očakávania od rodín, od manželiek. Keď sme na začiatku prechádzali dokumenty Cirkvi, skonštatovali sme, že očakávania Cirkvi od toho, aká je manželka trvalého diakona sú väčšie ako od samotných kandidátov. Áno, je to násobené dvomi, niekedy aj viac.

Ako manžel, žijúci v manželstve, to potvrdzujem na sto percent. Na záver, aké máte očakávania, akú víziu?

Cirkev má víziu. Dostala víziu od Ježiša Krista, aby sme všetci boli Ježišovými učeníkmi. My, ktorí sme uverili, máme byť svedkami pre druhých. Vízia je od prvopočiatkov, tam boli diakoni. Muži, ktorí mali svoje rodiny, manželky, zodpovednosť pri ohlasovaní. Spomenieme si na niektorých z rímskej cirkvi, ktorí mali na starosti ekonomiku, financie. Najdôležitejšie je, že sú to ľudia, ktorí žijú vo veľkej realite života, dotýkajú sa reality. Aj pápež František teraz povzbudzuje, aby sme išli do reality, aby sme neboli od nej odtrhnutí, uletení. Oni sú v tom hlboko ponorení, tak nech si to zachovávajú – svoju realnosť, ponorenie sa do života. A nech tam, kde ich pán arcibiskup pošle, Pán Boh cez nich prináša veľa svojho požehnania.

Vyslyš, Pane Bože! Ďakujem za rozhovor.

Oslovili sme aj kandidáta na trvalý diakonát. Poprosím Vás, predstavte sa nám. Odkiaľ pochádzate?

Volám sa František Tkáč. Pochádzam z Bardejova z farnosti Svätej rodiny na sídlisku Vinbarg, kde pôsobia saleziáni.

Vaša rodina...

Mám manželku, spolu vychovávame šesť už dospelých detí. Máme troch synov a tri dcéry. Všetci sú vyštudovaní, posledné dvojčky končia vysokú školu, sú v poslednom ročníku na Univerzite Komenského v Bratislave.

Aký odbor?

Dcéra študuje žurnalistiku, syn študuje pedagogiku.

Pred kandidatúrou ste boli veľmi blízko, spomenuli ste saleziánov – naturel, vzťah ku kostolu.

Pochádzam z tradičnej kresťanskej rodiny, kde oco, mama nám dávali pravý príklad viery. Tam som načerpal. Pokračovalo to ďalej, keď som sa oženil a zatúžil som po povolaní trvalého diakona. Tomu som podmienil aj štúdium na vysokej škole. Študoval som v Košiciach šesť rokov katolícku teológiu. Potom som si dal žiadosť na trvalý diakonát. Bol som pozvaný, prijatý. Veľmi som sa tomu potešil. Teraz som tretí rok vo formácii trvalého diakonátu. Vďaka Bohu za nezaslúžený dar. Verím, že to bude pokračovať aj ďalej tak úspešne a že nás bude Duch Svätý viesť po tejto ceste.

Je to aj zodpovednosť vo vzťahu k farnosti, resp. k veriacim, k duchovnému otcovi. Ako to beriete?

Určite je to zodpovednosť. Ako som už spomenul, pôsobím vo farnosti Svätej rodiny, ktorú dostala do správy od arcibiskupského úradu komunity saleziánov. Snažím sa tam pomáhať, ako sa dá, byť užitočný v pastoraácii alebo v iných bežných veciach. Pomáham duchovnému otcovi, vlastne viacerým duchovným otcom, ktorí tam pôsobia. Snažím sa zapájať do činnosti. Som mimoriadnym rozdávatelom sv. prijímania, pripravujem už dvadsať rokov birmovancov. Vždy som ochotný pomôcť, podať pomocnú ruku.

Máte svojho obľúbeného svätca?

Mám. Mojm osobným sviatkom a príkladom je sv. František z Assisi. Keďže som František a mám tohto patróna, tak som si ho obľúbil, je mojm veľkým vzorom. Často smerujem k nemu modlitby a prosby, aby mi pomáhal v pracovnom a osobnom živote, teraz aj v príprave trvalého diakonátu.

Vrátim sa k rodine. Ako to prijíma rodina?

Je to dôležitá otázka. Podstatnou vecou je, že manželka musí, nie musí, ale aby prirodzene prijala moje povolanie, moju kandidatúru na trvalý diakonát. Predtým sa musela manželka písomne vyjadriť, či súhlasí, aby som začal formáciu prípravy na trvalého diakona. Som veľmi rád, že manželka je s tým stotožnená, teší sa spolu so mnou. Občas sa spoločne pomodlíme za toto povolanie. Aj deti sa tešia z toho, že som nastúpil na cestu trvalého diakonátu. Ďakujem Bohu za dar manželstva, manželky, aj za to, že mi dala súhlas. Bez tohto súhlasu by som nemohol nastúpiť do tejto formácie, lebo trvalý diakonát nesmie rodinu rozdeľovať, musí rodinu spájať.

Ďakujem veľmi pekne za rozhovor.

pripravili: Monika Magdová, A. Blizmanová a M. Magda

V zimnom období

Posledný mesiac kalendárneho roku prežívame, pod nohami vízgajúci sneh máme.

Z množstva hviezd na oblohe len jedna je najviac rozžatá, práve tá nám ohlasuje narodenie batolaťa.

V treskúcej zime, bez vody a elektriny, narodil sa nám chlapec malý, z ktorého sme všetci radosť mali.

Zázračné dieťa do jasiel uložené, na slame, na sene, také ma miestečko pripravené.

Žiadna piecka teplo nevydáva, len osol a vôl teplo mu dodáva.

Statočne sa drží chlapec malý, aby sme ho rok čo rok stále oslavovali.

Ten čas vianočný práve teraz prežívať budeme a tak na Ježiška nikdy nezabudneme.

Pokloíme sa teda malému Jezuliatku, čo má pri sebe Otca, Matku. Do chrámu Božieho zavítajme, s úctou a pokorou jemu sa klaňajme.

Marta Pacovská, Široké

Tento rozhovor sme urobili ešte koncom júla tohto roku, keď do farnosti prišiel novokňaz Šimon Škvarko a priniesol nám novokňazské požehnanie. Pri tejto príležitosti sme sa ho pýtali na "všetko".

Sedíme u nás na fare s novokňazom, „poloVítazancom“ Šimonom Škvarkom. Chcem sa v prvom rade spýtať na začiatky. U mladého človeka musí vzniknúť takéto volanie. Ako to bolo u teba? Porozprávaj, ako si ministroval, ako škola...

Od malička som bol vedený do kostola, brali ma tam rodičia, starí rodičia. Vždy som sa dobre cítil pri oltári, vpredu pri kňazovi. Všade som chodil rád ministrovať. Pamätám si, že keď som si mal vyberať strednú školu, prišla otázka, či nechcem ísť na osemročné gymnázium sv. Mikuláša do Prešova. Tam mi vraveli: toto všetko môžeš študovať osem rokov, dostaneš všeobecné vzdelanie. Je to cirkevné gymnázium, sú tam sv. omše. Pýtal som sa: Môžem ministrovať? Hej, dá sa tam ministrovať. Tak super. Bola motivácia, že môžem byť pri oltári ešte aj v škole. Takže na to som sa stále tešil. Od malička som rozmýšľal, žeby som išiel možno aj za kňaza, stále tam bola myšlienka, ísť aj na niečo také. Na gymnáziu prišli všelijaké možné veci, neriešil som to. Tá myšlienka bola stále v pozadí. Keď prišiel maturitný ročník, prišla otázka: čo ďalej, aká vysoká škola? Opäť sa tá myšlienka vynorila, uvidíme, čo bude, či pôjdem, či nie. Nechám si to prejsť hlavou, porozmýšľam, obetujem. Mal som ísť na púť na bicykli do Ríma. Išli s nami aj kňazi, bohoslovci, rôzni mladí. Tak som vravel, že túto púť obetujem za to. Prídem do Ríma a rozhodnem sa, či idem alebo nejdem. Išli sme tam asi dva týždne. Počas toho som sa rozprával, predstavoval

Novokňaz Šimon Škvarko

so si, že sa opýtam, čo a ako. Pamätám si, že keď som išiel s biczklom,. Už som tga bol, zrazu vidím tabuľku Rím a zrazu som tam – Námestie sv. Petra, Bazilika sv. Petra. Bol som taký užasnutý, dojatý. Vtedy som si vravel: Dobre, idem, Pane Bože. Podám prihlášku a uvidíme, čo bude. Keď mám povolanie, mám byť kňazom, ty to požehnáš a nejakú mi pomôžeš. Naozaj, Pán Boh mi pomáhal aj v seminári. Po každom roku v seminári som si vravel: keď ma posunú, pôjdem ďalej, keď mi povedia, že nie, tak idem preč. Sedem rokov prešlo. Stále ma posúvali, stále vraveli: máš povolanie, je to naozaj dobré. Som tuná, som kňazom (smiech), teraz som mal sv. omšu.

Vrátim sa k ministrovaniu. Mal si ďaleko z domu do kostola do Močidlían, vlastne do jedného alebo do druhého.

Do jarovnického kostola som mal taký kilometer, do Močidlían trochu bližšie. Klasika – v Močidlíanoch bola sv. omša vždy v stredu, aj v nedeľu. Nerozlišoval som hranice – Jarov-

nice, Močidlány. Stále som prichádzal, bavilo ma to. Zároveň aj v škole. Ráno som bol na sv. omši, ministroval som.

Vrátim sa k štúdiu. Od začiatku som vás vnímal, vás štyroch stále spolu. Tomáš Kovalčík sa furt bál: „Ja neskončím...“ Boli ste dobrí spolužiaci, priatelia...

Pamätám si, keď som podával prihlášku, nasledovali prijímačky, pohovory, psychotesty, atď. Poslednou vecou, ktorá je v rámci prijímačiek, je rozhovor s otcom arcibiskupom, s biskupom, s predstavenými seminára, boli tam nejakí ďalší ľudia. S Tomášom som sa poznal už predtým, chodili sme bicyklovať, aj v Ríme sme boli spolu. Ďalší sa poznali z gymnázia sv. Moniky. Njakto sme sa dali dokopy, pamätám si, že sme sa strašne smiali. Sme taká veselá partia, rozprávali sme si vtipy, zo všetkého sme sa smiali. Otec vicerektor nám vtedy povedal: „Ten smiech vás prejde.“ Ale neprešiel nás doteraz. Bolo nás vtedy jedenásť. My, čo sme sa smiali sme sa, hovorili sme

si, že nás neprijmú, lebo sme si robili zo všetkého srandu. Nás piatich, ktorí sme sa smiali, prijali, ostatných, ktorých sa tam modlili, neprijali. Bolo mi to divné. Boli veľmi vážni. Asi to tak Pánbožko chce, aby sme boli radostní. Tá partia sme boli celý rok spolu, veľmi sme si sadli, aj ľudsky, držali sme sa. Každý nám vravel, pohádate sa. Ale my sme si v kuse zo všetkého robili srandu. Boli sme naozaj skvelá partia.

Bolo to vidno aj na vysviacke. Vrátim sa k dnešnej sv. omši, bola v nej spomenutá blahoslavená Anka Kolesárová. Aký dlhý čas si tam strávil? Bol si tam na pastoračnom ročníku?

Vždy po druhom ročníku sa ide niekam na pastoračný ročník. Niekedy sa takto chodilo. Teraz ho už nahrádza propedeutický ročník. Poslali ma vtedy do Pavloviec nad Uhom. Nevedel som, čo a ako tam bude. Vybral ma tam otec arcibiskup. Keď som nastúpil v prvý deň 1. septembra 2018, bol výnimočný, lebo bolo blahorečenie Anky Kolesárovej. Môj prvý deň bol slávnostný. Celé sa to postupne rozbiehalo. Pútnické soboty, ktoré sú v každú tretiu sobotu v mesiaci, rôzne aktivity. Prichádzali mladí, bolo treba ich sprevádzať, rozprávať. Chodil som tam aj predtým, poznal som to tam. Každému som vravel, že nie ja som si vybral Anku, ale ona si vybrala mňa. Naozaj. Sviatok Anky sa ustanovil na 20. novembra, mám vtedy narodeniny. Zistil som, že farár, ktorý Anku krstil, pripravoval na sviatosť, Anku pochovávala a zapísal do matriky „obet svätej čistoty“, bol mojím rodákom z Močidlian, pár domov ďalej. To som predtým nevedel. „Ci jeho“, zistil som ďalšie prepojenie na Anku. Je to naozaj neskutočné. Mal som s Ankou veľa takých prepojení, aj stále mám.

Je tam cítiť tú Anku Kolesárovú?

Je, naozaj. Vysoká je požehnaným miestom. Ľudia prichádzajú, mal som skúsenosti s dobrými ľuďmi, ktorí tam prichádzali. Robili sme púte najprv v kostole, zrazu bol kostol malý. Púte sa začali robiť vonku, lebo tam prichádzalo stále viac ľudí. Tešil som sa a stále sa teším. Stále tam rád chodím, ľudia sú tam dobrí, je to naozaj fajn.

Predzáverečný rok – AbÚ (arcibiskupský úrad)...

Áno, farský úrad pri katedrále, arcibiskupský úrad. Vravel som si, že k mnohým veciam prichádzam, ako sa vraví, ako „slepá kura k zrne“. Nechápem ako, zrazu som v katedrále, niekde tam sa točím. Pozerám, že taký gadžo zrazu v meste, taký chlapec z Jarovnic má byť zrazu v meste v katedrále všade na očiach. Bolo to zaujímavé, nabral som veľa skúseností. Ten rok bol veľmi požehnaný, zároveň aj náročný, v katedrále je veľa práce. Stále niekto prišiel, vzácne návštevy, nejakí kardináli, arcibiskupi, biskupi. Bolo to naozaj veľmi požehnané. Zažil som pohreb otca kardinála Tomka, mohol som tam byť pri tom všetkom, pohreb otca arcibiskupa Tkáča, tiež som mohol byť pritom. Stále si to neuvedomujem. „Ci jeho“, mohol som tam byť pri tom všetkom, v tom tíme. Blízko otca arcibiskupa, byť pri ňom pri tých všetkých sv. omšiach. Je to nezaslúžený dar, ale dobrá skúsenosť.

Aj pre mňa. Bol som hrdý, keď som videl pri otcovi arcibiskupovi „našeho Šimona“. Každému hovorím: „to náš Šimon“. Keď to troška posunieme, ani to KVP nie je ďaleko od AbÚ.

Myslel som si: v Košiciach je mi dobre, už som si tu zvykol, poznám tu ľudí. Keby som zostal niekde v Košiciach, bolo by to fajn. Za tých sedem rokov som si tu zvykol, sedem rokov v seminári a ešte katedrála. Pánbožko tú túžbu nejako vyslyšal a

dal ma na KVP. Farnosť je pekná, veľká, je tam veľa mladých, veľa rodín. Mám na starosti deti. Keď som mal prvú uvítaciu sv. omšu, tak som na konci omše asi päť minút dával krížiky. Z každej strany sa na mňa hrnulo kopec detí. Zvykám si. Je to naozaj fajn. Veľmi sa teším. Aj spolupráca na fare je výborná, pán farár je výborný, aj kapláni. Naozaj paráda. **Je rozdiel byť bohoslovcom a byť kaplánom?**

Je to rozdiel. Keď som bol diakonom, tak som si vravel, že musím si zvyknúť na službu, lebo som už diakon. Nie v tom egoistickom zmysle, že som niečo viac, skôr na tú službu. „Ci jeho“, to treba aj niečo povedať, niečo vážne. Byť vážny, povedať niečo rozumné, nielen nejaké hlúposti. Aj teraz, keď som kňazom, tak vyššia ďalšia služba, spovedanie a ďalšie veci. Nemôžem rozprávať hlúposti, uvedomujem si, že musím naozaj niečo vedieť, aby som tým ľuďom vedel pomôcť, keď im chcem pomôcť. **Na záver sv. omše sa mi páčilo, že si oslovil našich miništrantov, že ty si skončil. Odkaz nielen pre našich miništrantov, ale aj pre našich veriacich.**

Na sv. omši som stále miništrantov „podžuroval“, aby niekto išiel do seminára, aj predtým. Ani teraz som si nemohol odpustiť, aby som to nepovedal.

Na záver tohto rozhovoru chcem poďakovať aj celej farnosti za materiálnu aj duchovnú pomoc. Stále som to cítil, aj to stále cítim. Keď som tu prichádzal, vždy som sa tu dobre cítil, ako doma. Naozaj ďakujem za všetko. Nech vás všetkých vo farnosti na čele s pánom farárom Pán Boh požehnáva!

pripravili: A. Blizmanová a M. Magda

snímka: M. Magda

Adventná duchovná obnova pre otcov v Spišskej Kapitule

Ďakujem Bohu, že som sa mohol zúčastniť duchovnej obnovy spolu so 70-timi otcami z celého Slovenska. Otcami, ktorí sa prihlásili dobrovoľne, z vlastnej vôle, kamarátskej alebo manželkinej.

Duchovný otec, kňaz Juraj Sedlaček, si pripravil tému s názvom: „Prišli sme sa mu pokloniť“, aby sme načúvali Duchu Svätému ako traja králi, nešli vlastnou cestou, ale hľadali Božiu vôľu. Veľkým zážitkom pre mňa bolo, keď k nám zavítal otec biskup František Trstenský a povzbudil nás slovami: „Teraz sa učím byť otcom - otcom biskupom“, kde nás povzbudil, že sa máme celý život učiť a byť lepšími otcami. Oslovila ma jeho úprimnosť, humor, ktorým nás rozosmial a pokoj, ktorým nás utíšil. Verím, že ak bude možnosť, určite si nájdem čas na počúvanie jeho homílií na sociálnych sieťach.

Potom sme mali svätú omšu a spoločnú diskusiu, kde každý mohol povedať svoj názor, či myšlienku. Soбота začala modlitbou v kaplnke a prednáškami v nádhernej aule. Na prednáške ma zaujala myšlienka lode: „Ako vyplávať z lodenice“, kde nám chcel duchovný otec Juraj povedať o neistote lodky, plávajúcej s apoštolmi na mori, keď Pán Ježiš vavel Petrovi: „Máš vieru, ale zapochyboval si a všetci mali strach.“ Vyzýval nás, aby sme sa dokázali stíšiť a nájsť si čas ticha v tom uponáhľanom a hlučnom čase. Venovať aspoň jeden a pol hodiny týždenne dieťaťu a komunikovať spolu. Samozrejme, aj sme sa zasmiali, keď sa otec šiestich detí postavil a povedal, že to bude mať ťažké, ale skúsi.

Ďalšia úsmevná myšlienka padla, že muž si berie nie jednu, ale štyri manželky v jednom, keďže ženy majú svoju náladu. Chlapi, pomáhajte manželkám! Boh nám dáva možnosť vstať, dáva nám odpustenie, aj keď nám ľuďom je ľahko ublížiť a ťažko vstať a povedať: „Odpusť!“ Prajem otcom a povzbudzujem ich: stále je čas zmeniť sa a učiť sa. Dalo by sa o týchto zážitkoch z duchovnej obnovy písať veľmi veľa, ale myslím si, že niekedy je menej viac.

Na záver by som sa chcel poďakovať všetkým kňazom, diakonom, bohoslovcem, rehoľným sestrám, zamestnancom seminára a otcovi biskupovi Jánovi Kubošovi za ochotu a prijatie. Vám, otcovia, ktorí ste sa zúčastnili, boli ste pre mňa povzbudením svojimi príbehmi života. Ďakujem!

Martin

snímka: M. Magda ml.

Šetrný či lakomý

Reklama v našich televízoroch do nás buší, aby sme sa ponáhľali čím skôr nakúpiť darčeky pre svojich blízkych a pre svoje deti. Samozrejme, na nákupy sú potrebné peniaze. Nieкто si odkladá na vianočné darčeky už celý rok, je skrátka šetrný. Na tému šetrnosti sme prevzali z redakcie Postoj rozhovor, ktorý Vám teraz ponúkame.

Šetrný či lakomý? Je medzi tým tenká hranica, šetrenie nemusí byť vždy čnostné konanie
Rozhovor o lakomstve, túžbe mať viac aj o dôvere v Boha s gréckokatolíckym kňazom Markom Durlákom.

„Pokiaľ človek má prostriedky a môže urobiť svoj život i život iných lepším, pestrejším, má ich na to využiť. Ak si to nedopraje s tým argumentom, že musí stále šetriť, je vlastne lakomý,“ hovorí v ďalšom rozhovore zo seriálu o čnostiach a nerestiach otec Marko Durlák, ktorý pôsobí v Dikastériu pre východnú cirkev v Ríme.

Môže sa zdať, že chudobný je do istej miery uchránený pred hriechom lakomstva. S lakomstvom však veľmi úzko súvisí chamtivosť. Niekedy sa aj takto označuje táto nerest.

„Chudoba sama osebe nie je čnosť, ktorá by nám získala nebeské kráľovstvo. Aj chudobný môže byť chamtivý, zožierať sa túžbou po tom, čo nemá a žiadostivým okom zazeráť po majetku iných.“

Lakomstvo sa netýka len majetku a peňazí. Môžeme sa s ním stretnúť aj v duchovnej oblasti.

„Ťažkosť niečoho sa vzdať môžeme aplikovať aj na čas – vzdať sa svojho času pre blízkeho,“ vysvetľuje kňaz Marko Durlák.

V rozhovore približuje aj konkrétne prejavy lakomstva, ktoré na prvý pohľad ani nemusíme rozpoznať. Hovorí tiež o tom, ako náš sklon k lakomstvu súvisí s dôverou v Boha a ako účinne bojovať proti tejto neresti.

Môže byť aj chudobný lakomý?

Svätý Ján Zlatoústý nám zanechal pekný komentár k podobenstvu o Lazárovi a boháčovi. Netreba si myslieť, že práve chudoba bola Lazárova vstupenka do neba. Chudoba sama osebe nie je čnosť, ktorá by nám získala nebeské kráľovstvo. Rovnako ako sa pred bohatým hneď automaticky neotvára pekle dokorán.

To, že anjeli zanesli Lazára do Abrahámovho lona, je vďaka jeho postoju. Lazár vo svojej chudobe nezlorečil Bohu a nepreklínal ho za to, aký má osud. Nepreklínal ani boháča, že mu nič nedával, iba túžil nasýtiť sa odrobinkami, ktoré padali z jeho stola. Lazár svoj stav prijal, nezanevrel na ľudí ani nezlorečil Bohu.

Ale nie každý chudobný človek je toho schopný. Ten, kto trpí núdzu, môže Bohu neustále vyčítať, prečo ho takto potrestal. Takto mu chudoba neprináša nijakú zásluhu, skôr naopak. Preto aj chudobný môže byť chamtivý, zožierať sa túžbou po tom, čo nemá, a žiadostivým okom zazeráť po majetku iných.

Hovoríte o chamtivosti. Niekedy sa aj takto označuje hriech lakomstva. Ide o synonymá?

Do istej miery sú to synonymá, ale majú svoje špecifické odtienky. Lakomý je človek, ktorý nadobudol majetok a má dostatok peňazí, avšak má problém z toho dať, má ťažkosť niečo zaplatiť, lebo sa mu to zdá drahé.

Chamtivý človek, naopak, nemá, ale veľmi chce mať. Nedopracoval sa ešte k majetku, ale snuje plány, ako sa k nemu dostať. Robí všetko pre to, aby získal, nadobudol. Lakomec sa trápi, aby nestratil to, čo už má. Chamtivec sa trápi pre to, čo ešte nemá.

Na prvý pohľad sa ani nemusí človeku zdať, že je lakomý. Ktoré konkrétne prejavy nám môžu napovedať, že máme problém s touto nerestou?

V duchovnom živote je veľmi tenká hranica medzi nerestou a čnosťou. Môžu sa jedna druhej podobáť. Človek dokonca môže mať problém tieto dve skutočnosti rozlíšiť. Môže ísť o nerest, ale on si bude myslieť, že koná čnostne.

Konkrétne pri lakomstve si môže chlácholiť svedomie tým, aký je šetrný. A on môže byť v skutočnosti lakomý. Šetrí na horšie časy alebo do budúcnosti pre svoje deti či vnúčatá, no v skutočnosti sebe ani

Sionské Turíce

Ó!

Daj mi Bože ešte silu
zosŕňať odloženú lýru,
daj mi silu splaknúť spevom,
splesať dušou,
splesať telom...!

Veď mi slová,
by som vyrkol chválu –
vidiac otca – brata –
Teba chváliac,
– svetu zjaviac –
Tvoju slávu...!

Vzbĺknúť ohŕnom lásky!
– (zo mňa? – buď už len prach) –
ale to svetlo, jas!?
Bodaj stále žiari
nad našimi krajmi,
v srdciach našich,
vo svete nech nemá miesta
temnota a strach...

Majestátom zmlkli štíty tatranské
i ich dietky:
Branisko, Hoľa Kráľova,
hen – Ľa Choč i Babia hora.

Bo z preplnenej náruče
skydlo Bohu
z neba požehnanie!
I povedal:
„Nate! Nie mi ľúto,
opäť doprajem,
požehnaním skropím túto zem...“

Jak bez matky
života niet,
bez otca
nie je Boh...!

Hukom zachveli sa lesy,
lúky, polia zkvitli krásou.
Aj tá zver – krotká i ľúta
tíško v poklon hlávky kloní.

Zaplesaj i ty, ľudie verný,
Spišiaci! Liptáci! Oravci!
Vystrojte chorovod,
Pána Boha
so mnou spevom chváľte,
že nám opäť otca dal!

iným nič nedožičí. Tie údajne „horšie časy“ neprídu a príležitosť urobiť svojim najbližším život krajší tak lakomcovi pretiekla pomedzi prsty.

Pokiaľ človek má prostriedky a môže urobiť svoj život i život iných lepším, pestrejším, má ich na to využiť. Ak si to nedopraje s tým argumentom, že musí stále šetriť, je vlastne lakomý.

Rôzne tváre lenivosti

Môže sa skrývať aj za hyperaktivitou či strachom zo zodpovednosti

„Uzavreli sme prímerie s lenivosťou a začali sme tolerovať, že byť lenivým nie je až také hrozné,“ hovorí kňaz Ján Buc.

A keď má niekto v sebe stále takú nespokojnosť a túžbu mať viac, aby sa mal on či jeho deti lepšie, je to chamtivosť?

Nespokojnosti sa netreba báť, môžeme ju vnímať dokonca pozitívne. Pretože keď človek cíti nespokojnosť, má túžbu meniť sa a motivuje ho to, aby s tým niečo urobil. Ak človek túži, aby sa jeho deti mali lepšie než on sám a usiluje sa to zabezpečiť, nedá sa tomu nič vyčítať.

Problematické je skôr to, ak človek túži po tom, čo vlastne ani nepotrebuje a zhromažďuje veci len pre to, aby ich vlastnil. Otázkou je, či keď danú vec získa, bude už spokojný. Urobí ho to šťastnejším?

Pokiaľ má človek tendenciu len zhromažďovať, šťastnejší nebude, lebo hneď ako to získa, už túži po niečom inom.

Ako sa prejavuje lakomstvo v duchovnom živote?

Ťažkosť niečoho sa vzdať môžeme aplikovať aj napríklad na čas – vzdať sa svojho času pre blížneho. Reakcia, že ja mám svoj čas, teraz ma nechaj a nič odo mňa nechci, môže byť duchovným lakomstvom.

Alebo poznáme slovné spojenie byť skúpy na slovo. Ak niekto potrebuje radu v ťažkej situácii, nevie sa rozhodnúť, požiada iného o pomoc a ten nemá ochotu mu k tomu nič povedať, takisto môžeme hovoriť o forme duchovného lakomstva.

Na čo nás upozorňuje Sväté písmo v súvislosti s lakomstvom?

Azda najvýraznejším príkladom je apoštol Judáš, ktorý sa z chamtivosti nešťítal predať svojho Učiteľa.

Pred lakomstvom varuje aj svätý Pavol, keď v Liste Efezanom hovorí, že smilstvo a akákoľvek nečistota alebo lakomstvo nech sa medzi vami ani len nespomenú. Teda nielen hovoriť o nejakých pikantných veciach nemá miesto v komunite kresťanov. Ale aj reči na tému zárobku, získania či investovania peňazí a všelijaké špekulácie okolo toho svedčia o tom, že sme pripútaní k týmto veciam a máme potrebu ustavične ich rozoberať.

Ďalej Pavol v Liste Kolosanom jednoznačne nazýva lakomstvo a chamtivosť modloslužbou. Sväté písmo hovorí, že z plnosti srdca hovoria ústa. Možno poznáte niekoho, kto vždy keď sa s ním stretnete, otvorí tému peňazí a výdavkov, koľko musí za všetko platiť, ako má málo príjmov a podobne. Keď teda niekto stále o tom hovorí, znamená to, že jeho srdce je tým naplnené. Je otrokom peňazí, ktoré zastávajú najdôležitejšie miesto v jeho živote. Pácha modloslužbu, lebo Boha z toho všetkého úplne vynechal.

zhovárala sa: Janka Zlatohlávková, Postoj

Márnosť a honba za vetrom

Poznáte to, najmä vy, ktorí máte mobilné telefóny a prístup k sociálnym sieťam. Chvíľu len tak surfujete v tom svojom virtuálnom svete a narazíte na nejaké video. Tieto krátke videá sú požíračom času a tak sa ich snažím zvyčajne ignorovať, lebo to bývajú, prepáčte za výraz, ale kraviny, ktoré človeka naozaj len oberajú o čas. Ale toto video, ktoré som nedávno videla (a možno aj vy), som si nechala pusť až do konca. Išlo tam o, nazvem to, sociálny prieskum?

Neviem, možno experiment. Jednoducho, človek mal v ruke bankovku v nominálnej hodnote 50 skutočnej, už si nespomínam akej meny a nie je to ani podstatné, a knihu Biblie. Tento chlapík ponúkal ľuďom možnosť, čo si vyberú: spomínanú bankovku alebo Bibliu, len tak zdarma. Pristúpil k mladému mužovi, ten si vybral peniaze, pristúpil k starcovi, ktorý si vychutnával svoju cigaretu, ten si tiež vybral peniaze a takto postupne prechádzal ulicou. Stretol muža v strednom veku, opäť starca, ktorý vyzeral ako človek bez domova a ešte zopár ďalších ľudí, ktorí si všetci vyberali od neho radšej bankovku a na Bibliu ani len nepozreli. Až na záver svojej prechádzky mestom stretol ženu v strednom veku, ktorá urobila opak. Spýtala sa ho, či jej naozaj dáva Bibliu zdarma a keď jej to chlapík potvrdil, tak si s láskou zobrala Bibliu. Koniec, bodka. Video sa skončilo.

Chvíľu mi to celé rezonovalo v mysli a premýšľala som, čo by som si asi tak vybrala ja. Ozaj, a čo by ste si vybrali vy? Nech každý hľadá pre seba pravdivú a úprimnú odpoveď. Evanjelista Matúš napísal Ježišove slová: „Veď čo osoží človeku, keby aj celý svet získal, a svojej duši by uškodil?! Lebo za čo vymení človek svoju dušu?!“ (Mat 16, 26) Podľa tohto videa za bankovku, ktorá posluží na chvíľkové potešenie, pričom v Biblii je návod ako získať večný život, písaný perom Ducha Svätého.

Celý svet po niečom túži, po peniazoch, po moci, sláve, drogách, sexe, zábave..., diabol nás klame. Pretože človek chce niečo a nevie, čo to vlastne je a preto nás ten odveký klamár necháva v ilúzii a nenachádza me to. Pokračujeme v našich predstavách, žiadostiach, myšliach si, že budú trvať navždy, ale nebudú.

Šalamún bol veľkým kráľom Izraela, Dávidov syn. Čítala som, že jeho príjem bol ohromný, dokonca ani terajší svetoví multimiliardári sa mu nemôžu rovnať vo výške majetku. Čokoľvek si len predstavil, mohol mať. Údajne mal 700 manželiek a k tomu ešte 300 ďalších žien k dispozícii. Každý možný pôžitok mal lusknutím prsta, okamžite a na želanie. Myslel si, že mu to prinesie pokoj, po ktorom túžil. Až nakoniec sám povedal: „Potom som obrátil pozornosť na všetky svoje činy, aké kedy prevádzali moje ruky, a tiež na všetky námahy, ktoré som vynaložil pri ich prevádzaní. A hľa, všetko to bola márnosť a honba za vetrom, lebo z toho nebolo osohu pod slnkom“ (Kaz 2, 11). Šalamún pochopil, že to bola len bublina, ktorá praskla a nepriniesla mu uspokojenie. Čo je však to, čo by nás malo uspokojovať, v čom by sme mali hľadať pokoj a radosť? Aj vy pozorujete, ako ľuďom hlboko v srdci niečo chýba? A najstrašnejšie na tom je, že nevedia, čo to je?

*Po rokoch sucha, hltania prachu
ozeleneli vrcholky Siona.*

*Prerval tuhú zem
a zkrušil tvrdú skalú
výhon nový,
olivová ratolesť!
Radosť nesie,
nesie pokoj,
požehnanie nesie,
nesie blahozvešť...*

*Zmocni, mocný Ducha plam,
obži, oživ túto zem!*

*Aký krásny je dnes chrám!
Sám Martin s nami plesá!
Znejú spevy, žiaria tváre,
otvárajú sa nebesá...*

*Boží Oheň na nás schádza,
žieme tečú krízmy toky,
na hlavu, do duše, na srdce...*

*Nové – hlad! –
– Sionské sú tu Turíce!*

*Vitaj biskup,
vitaj kňaz!
Z našej zeme,
jeden z nás,
za pastiera,
za otca nám daný...*

*Vystri ruky, otvor srdce,
vdýchni všetkých do seba.
V láske Tvojej ku nám biednym
Božia sa javí veleba.*

*Svätý Mocný!
Svätý Silný!
Požehnaj
nám svoj dar!
Spolu s ním
nech raz i my
uzrieme v nebi
Tvoju tvár!*

*Napísané v Likavke, na radosť
z biskupskej vysviacky
(21. októbra 2023) a na počesť
nového spišského biskupa Františka.
10. októbra 2023
Pavol Ondřík*

Hora pokúšenia; ilustračná snímka: M. Magda

Viete, diabol nás klame najmä vo vzťahu s Kristom, v našom osobnom vzťahu s Kristom. Hriech, ktorý páchame, je ako choroba, ktorú máme všetci. A potvrdzuje nám to aj apoštol Pavol v svojom liste Rimanom: „...lebo všetci zhrešili a nemajú Božiu slávu. Ospravedľňovaní sú zadarmo, jeho milosťou, vykúpením v Ježišovi Kristovi“ (Rim 3, 23).

Ale Matka Božia má pre nás riešenie. „Prichádzajte a modlite sa pod krížom môjho Syna“, hovorí, „pretože z kríža prichádzajú veľké milosti.“ Pán Ježiš povedal: „Ja som Cesta, Pravda a Život.“ A otec Iží ti hovorí: „Ja ti ukážem cestu“ a vedie ťa každým tvojím dobrovoľným hriechom od Boha. A preto nemôže byť ani pravda, pretože je luhár a nemôže byť ani život, pretože je smrť. Ježiš ťa túži vyslobodiť od všetkých tvojich úzkostí, ťažkostí, problémov, strachov, depresí. Ale všetko je to o milosti. Milosť je modlitba, milosť je postiť sa, milosť je činiť pokánia, milosť je žiť z Eucharistie, ničím nezaslúžená milosť, milosť, milosť! Ale my si o tie milosti vôbec neprosíme. Ľudia neprosia o milosti.

Mnohí poznáte príbeh o zázračnej medaile, keď sa svätej Kataríny Labouré zjavila Panna Mária. Na medaile je vyobrazená Panna Mária, ktorá má na rukách prstene a v nich drahokamy, ktoré vrhajú na tento svet zázračne lúče milosti, ktoré rozdáva všetkým, čo o nich prosia. Keď sa však sv. Katarína pýtala Panny Márie, prečo niektoré drahokamy nevysielajú tie krásne lúče, tak jej so smútkom odpovedala: „Pretože ľudia neprosia o milosti.“ Prosiš si o milosť modlitby, Eucharistie, milosť pokánia, milosť pokoja, milosť odpustenia...? Boh ťa volá, aby si „natankoval do plna“, aby si bol so svojím Pánom.

Boh nám opäť ponúka požehnaný čas adventu. Ale viete, ak pôjde celý čas v našich domácnostiach len televízia, tak nemáme šancu. O chvíľu budeme malého Ježiška nazývať menom Emanuel - Boh s nami. A skutočne Boh je stále Emanuel - Boh s nami a túži po tom, aby sme aj my boli - Jeho. Povedať mu a hlavne rozhodnúť sa byť s Ním. A prosiť si o milosti, ktoré nám túži dať. Požehnaný advent!

Martina Gondová

Ahoj, deti!

stránku pripravila: Melánia Tkáčová

Tak čo ? Už ste sa stihli poriadne vyšantiť na snehu ? Sánkovačky, guľovačky, stavanie snehuliakov. December nás teda nešetril a hneď od svojho začiatku nám daroval poriadnu snehovú nádielku ☺. Tých darov je cez zimu a Vianoce o čosi viac, ale jeden z nich je ten najkrajší – Narodenie Pána Ježiša Krista. Túto nedeľu zapalujeme už druhú sviecu na adventnom venci, čo znamená len jedno – Vianoce sa naozaj nezadržateľne blížia. Mnohými sú označované ako jedno z najkrajších období roka a myslím si, že právom. Je to obdobie, v ktorom naše srdiečka prekvitajú radosťou, vďačnosťou a láskou. Tak vám želim, aby ste si počas sviatkov, a teda aj prázdnin, poriadne oddýchli. Ešte predtým, ako budete mamke, či babke tajne vyjedať koláče, poďme sa spolu pozrieť, čo nás čaká.

Dávid, kráľ, prorok – 30. 12.

Boh si ho vybral za kráľa Izraela, napriek tomu, že bol najmladším zo synov Izaiho: Boh nehľadí na výzor, ale na srdce človeka. Dávid zohral rozhodujúcu úlohu v boji proti Filištíncom, ktorí neustále útočili na Izraelitov, kedy pomocou praku a kameňa premohol obra Goliáša. Vládal nad celým Izraelom 33 rokov, dosiahol veľa víťazstiev a bol obdarený mnohými milosťami. Približne vo veku 70 rokov, keď sa približoval deň jeho smrti, zdôrazňoval svojmu synovi Šalamúnovi, aby dbal na to, čo mu Boh zveril. Dávid bol bojovník, ale tiež veľkým hriešnikom, no spoznal svoje chyby a požiadal o odpustenie. Náš Pán Ježiš Kristus sa narodil z Dávidovej línie. Je patrónom hudobníkov, spevákov a básnikov. V ikonografii je znázorňovaný ako spevák s hudobnými nástrojmi.

Narodenie Pána – 25. 12.

Tento deň je jedným z najväčších sviatkov cirkevného roka. Slávime narodenie Božieho syna v Betleheme.

Dobrá novina – 29. ročník

Božie dieťa, ktoré sa narodilo, je svetlom pre nás všetkých. Toto Svetlo chcú koledníci Dobrej noviny ohlasovať a roznášať aj tento rok, svojím skutkom lásky budú zároveň koledovať pre Južný Sudán. Tento ročník bude zbierka venovaná mladým Juhosudáncom, ktorí sa vzdelávajú ako elektroinštalatéri, keďže v tejto krajine je elektrina len v niektorých oblastiach, ľudia si musia elektrickú energiu vyrobiť sami. Dobrým riešením sú solárne panely, ktoré však treba vyrobiť či opraviť a takémuto remeslu sa budú práve títo mladí Juhosudánci učiť.

Milí kamaráti, toto je taký môj malý oznam a zároveň aj poďakovanie pre vás. Tento decembrový príspevok bol mojím posledným v rámci detskej rubriky. Písať pre vás bolo pre mňa v mnohom obohacujúce a duchovne povzbudzujúce. Ďakujem, že ste články čítali a mnohým ďakujem aj za milé slová. Verím, že tak ako mne pri ich písaní, tak vám pri ich čítaní prinášali trošku radosť. Od nasledujúceho čísla sa k vám bude cez písmenká prihovárať – uhádnite, prosím, meno pokračovateľky (Ďakujem!).

Milí čitatelia a podporovatelia nášho časopisu Spektrum

Chcem sa zo srdca poďakovať Melánii Tkáčovej, ktorá pravidelne pre vás pripravovala rubriku Ahoj, deti! Keďže túto rubriku bude od nového roka pre vás pripravovať iná zanietená duša, chcem jej týmto poďakovať a popriať veľa milostí, radosť a tvorivého elánu v osobnom, duchovnom, ako aj v študijnom živote. Melánia, vďaka za všetko!

S vďakou a požehnaním d. o. Marek

**8. apríla 2007
sa naša nová dopisovateľka
narodila pre nebo!
Uhádnite, kto to je!**

ÚVODNÉ MOTTO:

Múdri ľudia vedia, že pravá láska dokáže čakať.

Najlepšia a najkrajšia Božia cesta je nechať si sex až do manželstva. Je potrebné pomáhať mladým, aby žili v čistote, pokiaľ prijímajú naše rady. Ale verím, že modlitbou za nich nič nepokazíme.

Päť pilierov dobrého chodenia spolu

Zoznámili sa na vysokej škole. Obaja tvrdili, že sú veriaci, avšak správanie tomu nenasvedčovalo. Približne po polročnej známosti sa rozhodli, že sa začnú usilovať o čistotu v ich vzťahu. Tá túžba sa zrodila v máji, keď sa modlili Loretánske litánie. Pomaličky začali vstávať z hriechov nečistoty a začali vnímať zlo, ktoré z nich plynulo. Ale snažila sa skončiť s chybami minulosti a očistiť dušu ich stála veľa námahy a odriekania.

V dôsledku rozhodnutia sa medzi nimi vyskytli prvé ťažkosti, ktoré boli následkami vzájomného sklamaní a zranení. Vtedy si uvedomili, ako hriech veľmi ničí vzťahy a spôsobuje bolesť. Ilúzia o „nevinnom hriechu“ sa zrútila. Tieto zmeny sprevádzala premena v citovej oblasti. Bláznivá zamilovanosť sa skončila, eufória vychladla a začali vnímať chyby toho druhého. Ocitol sa pred výzvou budovať čistú a obetavú lásku. Prišli aj pochybnosti: Je to ten pravý? Je to tá pravá? Odpoveď na tieto otázky a pomoc v boji o čistotu hľadali v spoločnej modlitbe ruženca, ktorý sa začali modliť.

Prostredníctvom Panny Márie dostali veľa milostí, o ktoré prosili. Ona im pomohla zanechať hriech nečistoty, dozrieť v opravdivej láske a ukázala im veľkú radosť, plynúcu zo vzťahu s Bohom. Panna Mária je našou Matkou a orodovníčkou u Boha. Vďaka jej pomoci

boli po troch rokoch známosti pripravení na zásnuby.

Nasledujúcich päť vecí im pomohlo rozhodnúť sa pre prijatie sviatosti manželstva a boli presvedčení, že by nemali chybať v žiadnom vzťahu.

Prvý pilier – spoločná modlitba. Musíme svoj život odovzdať Bohu, aby nás viedol uprostred temnoty tohto sveta po cestách, ktoré sú občas klukaté. Nepoliehajte sa len sami na seba. O všetkom a predovšetkým o dôležitých celoživotných rozhodnutiach sa poraďte s Bohom – vtedy sa rozhodneme správne a najlepšie.

Druhý pilier – čistota. Vďaka nej uvidíme druhého človeka v jasnom svetle pravdy. Vo svetle, ktoré nie je zakalené žiadostivosťou a neusporiadanými vášňami, lepšie rozlíšime náročné situácie a ľahšie sa zbavíme egoizmu. Čistota nás vedie k rozumnosti a chráni nás pred prílišnou naviazanosťou na druhého človeka. Je to nádherná hodnota a dar, ktorý môžeme dať milovanému človeku.

Tretí pilier – rozhovor. Dôležité je rozprávať sa o budúcom manželskom živote. Jeden druhému musí vysvetliť, ako chápe svoju vieru a v jej svetle aj svoje budúce manželské povinnosti. Rozprávali sa veľa o láske, vernosti, čestnosti a poslušnosti. Z tej poslednej sa dnes svet vysmieva, ale v skutočnosti je prejavom našej vernosti Bohu a

rubriku pripravuje
MUDr. Blažej Vaščák

vedie nás priamo k nemu.

Štvrtý pilier – trpezlivosť s chybami druhého. Ich odhalenie a priznanie neprinesie okamžitú zmenu v správaní. Treba počkať a modliť sa za to. Vďaka tomu bolo naše chodenie časom pokojného dozrievania na manželstvo. Po zasnúbení sme hneď potom vstúpili do Hnutia čistých sŕdc, kde sme sa v spoločenstve dobrých ľudí upevnili vo svojom predsavzatí. Čím viac sme sa blížili k dátumu svadby, tým viac ustupovali naše pochybnosti, spojené s týmto rozhodnutím. Za túto milosť sme Bohu veľmi vďační. Dôležité bolo aj to, že sme sa opäť v máji rozhodli, že sa budeme každý deň spolu zúčastňovať na svätej omši a prijímať Eucharistiu, ktorá je pre nás prameňom najväčších milostí, aké sme dostali.

Piaty pilier – každodenná účasť na svätej omši. Je pre nás prvoradá. Možno by to bolo pre nás ešte krajšie, keby sme tento nevysychajúci prameň milosti boli objavili oveľa skôr...

Kecharitomene

15. Otvorila som dvere a nechceli vojsť

Na začiatku by som chcel, aby sme spoznali Máriu z ďalekej Afriky, z Kibeho, vo vzťahu k ľuďom z čierneho kontinentu. Sú to jedny z najnovších zjavení v dejinách Cirkvi. Žijeme na konci čias. Pripravujeme sa na druhý Kristov príchod. Zjavenia v Kibeho boli prorocké zjavenia. Predpovedali aj strašné vraždenie, masakru, ktorá nastala o niekoľko rokov neskôr v jednom z najpokojnejších štátov Afriky. Nikto nechcel Márii veriť. Mária prorocky ukazuje vizionárom, čo čaká Rwandu a Kibeho.

Vizionárka Alfonsine povedala, že keď sa Márie opýtala, prečo nechce počúvať svoje obľúbené pesničky, po tvári Matky Božej prebehol kŕč žiaľu a oči sa jej naplnili slzami. Alfonsine počúvala Máriine slová. Potom dievča povedalo: „Áno, Matka, zopakujem všetko, ako chceš. Ľuďom na zemi hovoríš trikrát: otvorila som dvere a nechceli vojsť. Áno, Mamička, zopakujem im to, čo si mi povedala, že si videla, ako mnoho zla sa deje vo svete a prišla si, aby si nás zachránila a my sme Ťa nechceli počúvať.“

Celá táto situácia poukazuje na isté nebezpečenstvo, keď Máriu prijímame len emocionálne a nemáme s ňou hlbší vzťah. Často je to tak, že emocionálne prijatie vzťahu s Matkou Božou sa končí vo chvíli, keď sa s nami začína deliť o svoj žiaľ, o svoje utrpenie, keď začína hovoriť o tom, aká dramatická situácia je vo svete, ako diabol ničí ľudí. Keď nás prosí o pomoc, keď prosí o zrieknutie sa, umŕtvovanie, o náhradu za hriech, o zadosťučinenie, vtedy ľudia cúvajú. Máme v sebe taký sklon, že chceme žiť pohodlne, bez starostí a príjemne. Chceme také evanjelium – ľahké, jednoduché, príjemné a sympatické. Chceme mať úspechy v každej oblasti života. Keď však musíme bojovať v skutočnej vojne so silami temnoty, s peklom a Satanom, mnohí z nás ozaj cúvajú.

So smútkom treba povedať, že Mária v skutočnosti nemá príliš veľa bojovníkov, ktorí obetujú samých seba, celý svoj život, aby sa jej úplne odovzdali a bojovali o záchranu hriešnikov pred zatratením. Vyžaduje si to obeť, zriekanie sa, prijatie utrpenia. Po Ježišovi trpela najviac Mária a to v celých dejinách ľudstva. Vedela,

Miesto zvestovania Panne Márii v Bazilike Zvestovania v Nazarete; snímka: M. Magda

aké utrpenie bude musieť znášať vo svojom živote, lebo jej to bolo všetko zjavené. Napriek tomu necúvla a Bohu povedala: „Áno, súhlasím so všetkým.“ Mária bola v úplnej zhode s Božou vôľou. Bol to účinok jej úžasnej lásky voči každému z nás. Matka Božia prijíma meč bolesti aj vtedy, keď počuje slová: „Hľa, tvoj syn.“

Veľmi dobre vie, že tu nejde len o Jána, ktorého jej Ježiš dáva z kríža ako syna, ale o všetkých ľudí na zemi, ktorí z vôle Krista, zomierajúceho na kríži, sa v jednej chvíli stávajú jej deťmi, ktoré má Mária prijať do svojho srdca, sú kati jej Syna, ktorí ho zabíjajú na kríži. Obraciam sa teraz ku všetkým matkám, ale aj ku každej osobe – skús si predstaviť, čo by si cítila, keby tvoje dokatované dieťa pribili tromi klinecami na kríž a prizierajúci sa by súdili, posmievali sa, nadávali, preklínali a robili by tie najhoršie veci z nenávisti k tvojmu dieťaťu. A ty ich nezlorečíš, ale máš ich prijať do srdca, tých katov tvojho dieťaťa a milovať ich tak, ako svojich katov miloval Ježiš, visiac na kríži. Dobré vieš, že je ľahšie znášať svoje vlastné utrpenie než utrpenie toho, koho veľmi milujeme. Mária tak veľmi milovala Ježiša, že si to ani nedokážeme predstaviť – ako nikto iný. Ani si nedokážeme predstaviť, ako ju muselo bolieť Jeho utrpenie, Jeho muky a ukrižovanie. Ona poznala proroctvá o trpiacom Božom služobníkovi.

Od momentu zvestovania do Máriinho srdca udierali s plnou silou láska i žiaľ. Medzi Ježišom, skrytým v jej lone, a ňou sa odohrávala intímna výmena toho, čo je najkrajšie medzi Bohom a človekom. Tá bolesť lásky sa ešte viac zväčšila, keď sa narodil Ježiš. Márii-

Bazilika Zvestovania Panne Márie v Nazarete; snímka: M. Magda

no šťastie sa premieňalo čoraz viac v podstatu, ktorá celým svojím srdcom prežíva hodinu kríža a svoje mučenie spojené so strašnou smrťou jej milovaného Syna. Vari my, čo nevieme a nechceme prijať utrpenie, vari sme sa zamysleli, aká bola Máriina bolesť, ktorú nosila každú hodinu, deň i rok čoraz viac? Bola to bolesť, ktorá začala trhať je Nepoškvrnené Srdce poznaním toho, ako sa má uskutočniť vykúpenie sveta?

Mali sme Ježiša preto, lebo Mária pred 33 rokmi súhlasila, že bude piť z kalicha mučenícky, trpiacej služobnícky Jahveho, ktorá trpí s trpiacim Ježišom na kríži. Akým veľkým mučeníctvom pre Ježiša bolo dovoliť, aby tak trpela tá, ktorá si žiadnym spôsobom nezaslúžila akúkoľvek bolesť!

Viete, že ani démoni si s tým nevedeli rady? Pri jednom exorcizme povedali: „Jej srdce je našou bolesťou. Čím viac sme jej pribíjali srdce, tým viac bolo živé. Čím viac sme ho mliaždili, tým viac ona mliaždila nás. Čím viac trpela, tým viac sme my trpeli. Chceli sme sa radovať a ona nás zabíjala svojím plačom. Jej slzy sú ohňom, ktorý nás zabíja. Ľudia mi pomohli do jej srdca vbiť milióny škrvín. Áno, vy ste mi pomohli vbiť všetky tie škrvny, vy ste mi pomohli. Vaše hriechy sa premenili na chválu, lebo toľko duší sa jej zasvätilo, aby odčinili tieto hriechy.

Každá duša, ktorá sa jej odovzdá, spôsobí, že z jej srdca vychádza jedna škrvna a každá vychádzajúca škrvna z jej srdca spôsobuje ohnivý stĺp v našom mozgu. My bijeme tých, čo sa jej odovzdávajú, my ich udierame, my ich pálime, my ich rozštvrtíme a oni padajú na kolená v modlitbe. To mučenie sa nikdy neskončí. Je ich príliš veľa! Koľko nevzdelaných sa jej odovzdáva a nečakajú nič, len to, aby zomreli pre ňu a pre jej Syna. Vy si myslíte, že ona je tam na vrchu, ale ona je pri vás. Čím ste si zaslúžili, aby ste ju mali tak blízko? A keď zomriete, je tam.“

MUDr. B. Vaščák

Trampoty v manželstve

pripravuje: MUDr. B. Vaščák

177. Dynamika manželskej lásky?

Boh Stvoriteľ sformulovaním prikázania: „Nescudzoloží!“ (Ex 20,14) uviedol, že monogamia, sexuálna výlučnosť a doživotná vernosť sú vpísané do ľudskej prirodzenosti. Všetci tí, ktorí v to veria, rešpektujú toto prikázanie a uvádzajú ho do praxe, budú zažívať stále viac šťastia z prehĺbujúceho sa vzťahu manželskej lásky.

Všetci, ktorí toto ignorujú a prikázanie začnú porušovať, zničia seba a svoje (očakávané) šťastie. Kristus túto pravdu potvrdil, keď povedal: „Kto prepúšťa svoju manželku a berie si inú, cudzoloží a kto berie takú, ktorú muž prepustil, cudzoloží“ (Lk 16,18). Na inom mieste Ježiš povie ešte radikálnejšie: „Kto na ženu hľadá žiadostivo, už s ňou scudzoložil vo svojom srdci“ (Mt 5,28). Svätý Pavol však dodáva, že „cudzoložníci nevojdu do Božieho kráľovstva“ (1 Kor 6,9-10), teda nebudú šťastní.

Navyše verím, že existuje nielen stále väčšia radosť, ale aj stále väčšie šťastie, ktoré pramení z neustále sa prehĺbujúceho láskyplného vzťahu medzi manželmi, ktorého znakom a jedným z prostriedkov prejavu je manželská intimita. Tu je namieste niekoľko slov na vysvetlenie, ako rozumieť pojmom potešenie, radosť a šťastie.

Potešenie

Potešenie - je telesný (fyzický) zážitok vyplývajúci z reakcie na podnet. Bezpodmienečne tu funguje zákon znudenia, ktorý hovorí, že opakovanie rovnakých podnetov spôsobí, že telo bude reagovať čoraz menej. Ak by sa teda so

sexualitou zaobchádzalo len ako s pôžitkom (bez manželstva – bez psychologického a duchovného puta), potom by opakovanie tých istých úkonov spôsobilo slabšiu a slabšiu reakciu, až kým by nevyzimla (impotencia). Všetci tí, ktorí so sexualitou zaobchádzajú ako so zábavou (bez manželstva, bez otvorenosti voči počatým deťom), sú odsúdení k neodvolateľnej strate potešenia zo sexuálnej aktivity. Pôžitky môžu byť v súlade s prírodou – slušné (tie zohrávajú pozitívnu úlohu) alebo zlé, odporujúce prírode, teda degenerované. K zlým a tým vždy ničiacim rozvoj a zároveň šťastie človeka patrí rozkoš, plynúca z cudzoložstva!

Radosť

Radosť, okrem spokojnosti, zadosťučinenia, pocitu úspechu a podobne je duševným zážitkom, vyplývajúcim z naplnenia očakávaní, túžob, snov a plánov. Preto sa môže radosť len inteligentná bytosť, lebo len taká bytosť vie myslieť a plánovať budúcnosť. Radosť, rovnako ako potešenie, môže byť konštruktívna alebo deštruktívna. Radosť z naplnenia dobrých plánov, zameraných na rozvoj milostných vzťahov, približuje šťastie. Radosť zo skazených/nehodných plánov, z cudzieho nešťastia, zo šírenia zla vo svete zostáva radosťou, ale ničí človeka a jeho šťastie. Príkladom takejto deštruktívnej až degenerovanej radosti je radosť z pomoci ženám zabíjať ich nenarodené deti (pri potratoch) prostredníctvom obchodu s potratovými tabletami.

Šťastie

Šťastie je duchovný zážitok a preto je vyhradený pre bytosť s vnútorným rozmerom. Konkrétne šťastie je výsledkom vzťahov medzi bytosťami, obdarenými duchovným rozmerom. A ešte presnejšie: vzťahom lásky medzi týmito bytosťami. Šťastie teda môžeme získať z láskyplných vzťahov s Bohom a ľuďmi. Použitie slova „láska“ si vyžaduje precíznejšie vysvetlenie. Vo svete sa používa v nesprávnych prípadoch („dôkaz lásky“, „milovanie“), zatiaľ čo láska je „nezištným darom seba samého“. Aby bol človek darom seba samého, musí sa vedieť ovládať, byť sám sebe pánom (problém všetkých závislých) a rozhodnúť sa darovať seba (problém egoistov) druhému, ktorý má veľkú hodnotu. Každá závislosť a sebecko obmedzuje možnosť prežívať šťastie v živote.

Šťastie, ktorého jediným zdrojom je pravá láska. Hovorili o tom i veľkí svätci. Svätý Ján Mária Vianney: „Dve veci sa v živote oplatí robiť: modliť sa a milovať.“ Svätý Ján Pavol II.: „Človek nemôže nájsť sám seba v plnej miere, iba ak v nezištnom sebaobetovaní.“ K šťastiu nevedie žiadna iná cesta ako cez lásku, ktorá je darom seba samého. Mnohí si hovoria, že sú šťastní, pretože si užívajú veľa potešenia a dokonca aj radosť. Robia tragickú (vecnú) chybu. Tragickú, pretože bez lásky strácajú šťastie v tomto živote, ale aj vo večnosti.

Z vyššie uvedeného vysvetlenia vyplýva, že rozkoš vo dvojici, ktorá

si nevybuduje trvalé puto lásky, musí skutočne klesať. V láskyplnom manželstve však rastie radosť a šťastie, na čom má svoj podiel aj intímne spolužitie. Aj keď reakcie tela slabnú, rastúca radosť a šťastie robia manželský styk krajším a hodnotnejším. Radosť z pohlavného styku v trvalom láskyplnom manželstve prirodzene stále rastie. Poslúžme si tu triviálnym príkladom: obaja od seba vo svadobný deň očakávali vernosť. Po roku je ich radosť zo vzájomnej vernosti veľká, no po päťdesiatich rokoch vernosti nepomerne väčšia. Podobne aj radosť z prehĺbovania psychického putá, ktoré, ako hovorí svätý Ján Pavol II., má smerovať k „spoločenstvu osôb podľa vzoru spoločenstva božských osôb“.

VIANOČNÁ SV. SPOVEĎ 2023

Utorok 19. 12.	Vítaz	16:00 – 18:00
	Široké	16:00 – 18:00
Streda 20.12.	Ovčie	16:00 – 18:00
	Široké	16:00 – 18:00
Štvrtok 21. 12.	Ovčie	15:30 – 18:00
Piatok 22. 12.	Vítaz	9:00 – 11:30 14:00 – 17:00
Sobota 23. 12.	Široké	8:00 – 13:00

VÍŤAZ

-

SOBOTA**STRETNUTIE MODLITBOVEJ
SKUPINY SV. PÁTRA PIA**✓ **9. 12.****Stalo sa**

- **28. 11.** v utorok sme oslávili **22. výročie konsekrácie starého kostola sv. Ondreja na Vyšnom konci** slávnostnou sv. omšou ráno o **7.00** vo **Víťaze**; kostol bol konsekrovaný **28. 11. 2001**
- **28. 11.** v utorok sme oslávili **31. výročie konsekrácie aj farského kostola sv. Jozefa, robotníka vo Víťaze** slávnostnou sv. omšou o **18.00**; kostol bol konsekrovaný **28. 11. 1992**
- **29. 11.** v stredu sme oslávili **31. výročie konsekrácie filiálneho kostola sv. Barbory v Ovčí, slávnostnú svätú omšu o 18.00** celebraval rodák vdp. **Michal Jenča, farár v Smolníckej Hute**; kostol bol konsekrovaný **29. 11. 1992**
- **30. 11.** vo štvrtok bola odpustová slávnosť sv. Ondreja v kostolíku na Vyšnom konci, zasvätenom to-
muto svätcovi, slávnostnú svätú omšu celebraval vdp. **Michal Jenča, farár v Smolníckej Hute**
- **3. 12.** v **1. adventnú nedeľu** bola odpustová slávnosť sv. Barbory v Ovčí so slávnostnou sv. omšou o **10.30**, ktorú celebraval rodák vdp. **Jozef Bednárík, farár v Jaklovciach**
- **9. 12.** v sobotu po rannej sv. omši bolo stretnutie modlitbovej skupiny sv. pátra Pia

Stane sa

- **14. a 18. 12.** vo štvrtok a v pondelok navštívím vo **Víťaze chorých doma pred Vianocami**
- **20. 12.** v stredu v Ovčí navštívím chorých doma pred Vianocami
- **25. 12.** v **pondelok budeme sláviť jeden z najväčších prikázaných sviatkov - Narodenie Pána Ježiša**
- **25. 12.** naši mladí vo Víťaze by mali koledovať v popoludňajších hodinách; výťažok z koledovania Dob-
rej noviny pôjde na podporu rozvojových projektov v krajinách východnej Afriky
- **26. 12.** na sviatok sv. Štefana by mali naši mladí v Ovčí chodiť po koledovaní v popoludňajších ho-
dinách
- **31. 12.** v nedeľu na Silvestra bude otvorený kostol od **23.00** do polnoci pre tých, ktorí chcú privítať
Nový rok pred Sviatosťou Oltárnou, o **24.00** bude eucharistické požehnanie
- **1. 1. 2024** - slávnosť Bohorodičky Panny Márie; prvý deň v roku je prikázaným sviatkom
- **6. 1.** v sobotu budeme sláviť sviatok Zjavenia Pána, ľudovo nazývaný Traja králi, je prikázaným sviat-
kom; v tento deň bude pri sv. omšiach požehnanie „Trojkráľovej vody“
- **7. 1.** bude nedeľa Krstu Krista Pána; touto nedeľou sa končí vianočné obdobie a začína sa obdo-
bie cez rok

Prehľad bohoslužieb - december

		Vítaz		Ovčie	
11. 12.	Pondelok	6:00	† Ján a Helena Džamovci - <i>roráty</i>		
12. 12.	Utorok	18:00	65: Eva Jenčová		
13. 12.	Streda			17:00	† Andrej, Mária, Andrej a Juraj
14. 12.	Štvrtok	6:00	† Stanislav Novotný - <i>roráty</i>		
15. 12.	Piatok	18:00	40: Katarína Sabolová	17:00	† Františka Humeňanská
16. 12.	Sobota	7:00	† Margita Kollárová		
17. 12.	3. adventná nedela - B	7:30	† Ján Biroš, kňaz	9:00	za farnosť
		10:30	† Milan, Valent a Antónia		
18. 12.	Pondelok			17:00	† Ján, Justína, Ján, Jozef a Albína
19. 12.	Utorok	18:00	† Ján Velčok (výročná)		
20. 12.	Streda			18:00	† Jozef, Mária, Róbert a Ján Kráľovci
21. 12.	Štvrtok	7:00	† Vojtech, Žofia, Anna, Andrej a Mária	18:00	za ZBP Františky Jenčovej
22. 12.	Piatok	18:00	† Jozef Galdun (výročná)		
23. 12.	Sobota	6:30	† Ján, Peter a Marta		
24. 12.	4. adv. ned. - B Štedrý deň	7:30	† Jozef a Anna Sirovičovci	9:00	za farnosť
		23:00	† František, Barbora, Rudolf, Viktória a Jozef	21:00	vlastný úmysel
25. 12.	Narodenie Pána	7:30	za ZBP Milana a Jany	9:00	† Ján, Apolónia a František
		10:30	za farnosť		
26. 12.	Sv. Štefan	7:30	za ZBP rodiny Mareka Grusa	9:00	† Štefan, Veronika a Jozef Balogovci
		10:30	za ZBP rodiny Adamkovičovej (223)		
27. 12.	Streda			17:00	70: Štefan Čigarský
28. 12.	Štvrtok	18:00	za ZBP a poďakovanie rodín Krokusovej, Uličnej a Baranovej		
29. 12.	Piatok	18:00	75: Mária Francová	17:00	† Lenka Čigarská
30. 1.	Sobota	7:00	† Viktória Novotná		
31. 1.	Nedela Svätej rodiny	7:30	75: Mária Blizmanová	9:00	50: Ján Šimčík a za jeho rodinu
		10:30	za farnosť		
1. 1.	Panny Márie Bohorodičky	7:30	za farnosť	9:00	† Peter a Mária
		10:30	† Albert Baloga		
2. 1.	Utorok	18:00	za ZBP Bohuznámej osoby a jej rodiny		
3. 1.	Streda			17:00	75: Mária Kollárová a za jej rodinu
4. 1.	Štvrtok	7:00	† Ladislav, Žofia a Terézia		
5. 1.	Piatok	18:00	za ZBP Patrika a Dávida	17:00	za živých a mŕtvych členov RB
6. 1.	Zjavenie Pána	7:30	za ZBP rodiny Bednárovej	9:00	za farnosť
		10:30	za živých a mŕtvych členov RB		
7. 1.	Krst Krista Pána	7:30	40: Miroslav a 20: Monika	9:00	za živých a mŕtvych členov RB
		10:30	za farnosť		
9. 1.	Utorok	18:00			
10. 1.	Streda			17:00	† Jozef, Helena a Anton
11. 1.	Štvrtok	7:00	na úmysel ordinára		
12. 1.	Piatok	18:00		17:00	† Štefan, Elena, Monika a Mikuláš
13. 1.	Sobota	7:00	na úmysel Bohuznámej osoby	11:30	60: Peter Kolesár
14. 1.	2. nedela cez rok - B	7:30	za farnosť	9:00	† František a Jozef
		10:30	60: Peter Zelenák		

30. novembra 2023 - odpust sv. Ondreja, apoštola na Vyšnom konci

3. decembra 2023 - odpust sv. Barbory, mučenice v Ovčí